

Miljevi

God. XXVII.

USKRS 2002.

BR. 1(25)

Crkva Sv. Pavla

RASPORED SLUŽBE BOŽJE ZA USKRSNE BLAGDANE

VELIKI ČETVRTAK, 28. ožujka:

Sveta misa u 18,00 sati u Drinovcima, poslije svete mise pjevamo "Gospin plač".

VELIKI PETAK, 29. ožujka:

Bogoslužje Velikog petka u 18,00 sati u Drinovcima.

Post i nemrs.

VELIKA SUBOTA, 30. ožujka:

Vazmeno bdjenje u 18,00 sati u Širitovcima i u 20,15 sati u Drinovcima. Poslije svete mise u obje crkve blagoslov uskrasnih jela.

NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODNJEGA, 31. ožujka:

Sveta misa u 11,00 sati u Drinovcima.

USKRSNI PONEĐJELJAK, 01. travnja:

Sveta misa u 11,00 sati u Širitovcima.

DRUGA USKRSNA NEDJELJA, 07. travnja:

Svete mise u 9,30 sati u Drinovcima i u 11,00 sati u Širitovcima.

MILJEVCI • župni list župe Miljevci • 22324 Drinovci

ISSN 1331-6710

Izdavač:

Župni ured Miljevci
22324 Drinovci

Glavni i odgovorni urednik:

fra Ante Vukušić, župnik
Tel/Fax.: (022)882-055

Urednički kolegij:

Boris Dželalija, Miroslav Ivić,
Diana Malenica, Josip Pilić,
fra Šime Samac, fra Ante Vukušić

Lektor: Davorka Bačić, prof.

List izlazi povremeno, uz dopuštenje
crkvenih i redovničkih poglavara.

Narudžbe, priloge i doprinose slati na adresu:

LIST ŽUPE MILJEVCI
22324 DRINOVCI

Naslovna stranica:

Kralj Petar Svačić

Zadnja stranica:

Ruši se zvonik crkve Imena Isusova

Kunski račun: Župa Imena Isusova Miljevci

Devizni račun: 22324 Drinovci

Broj 2485003-1100219752.

List se uzdržava dragovoljnim priložima vjernika

Tisak: Tiskara Kačić d.o.o. Šibenik

USKRS

MILJEVCI

MILJEVCI

LIST ŽUPE MILJEVCI

God. XXVII.

USKRS 2002.

br. 1 (25)

Dragi moji Miljevčani!

"A ako smo dakle umrli s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti s njime, jer znamo da Krist, koji je uskrsnuo od mrtvih, više ne umire: smrt nad njim više ne gospodari. Njegova je smrt bila, jedanput zauvijek, smrt grijehu, a njegov život - život Bogu. Tako i vi smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu!" (Rim 6, 8 - 11). Život u Isusu Kristu primili smo na krštenju, a bit će u punini o uskrsnuću mrtvih. "vjerujemo da ćemo i živjeti s njime", kako veli sv. Pavao, taj život je realnost koja se shvaća samo vjerom. Krist koji nije imao grijeha postao je s nama grešnicima solidaran, u svemu osim u grijehu. Po svojoj smrti i uskrsnuću, oslobađa od grijeha one koji su se sjedinili s njime po krštenju i daruje im život vječni. Mi vjernici ispovijedamo vjeru u "uskrsnuće tijela i život vječni".

Proljeće je. Sunce ljubi i grije zemlju. Zemlja obasjana suncem daje život. Priroda je oživjela, "uskrsnula" iz zimskog sna, cvijeće je procvjetalo, livade su zazelenjele, ptice pjevaju, život je oživio...

U ovoj liturgijskoj godini, koja je počela prvom nedjeljom došašća, u našoj šibenskoj biskupiji u prvi plan stavljen je naglasak na pastoral posvećen obitelji.

Papa Ivan Pavao II. rekao je u Splitu našim biskupima: "Neka u vašem dušobrižničkom radu obitelj, "kućna Crkva", ima posebno mjesto, jer budućnost svijeta i Crkve ide kroz obitelj. Ona će biti u stanju odgovoriti na izazove i zamke suvremenog svijeta u mjeri u kojoj se bude znala otvoriti Bogu, živeći i ostvarujući otajstvo plodne ljubavi koja ujedinjuje Krista i Crkvu ... Ne prestajte zbog toga izlagati kršćansko poimanje ženidbe i obitelji. Nastojte u svjetlu riječi Božje produbljavati zadatke obitelji u današnjim prilikama..."

Vrijeme Uskrsa je vrijeme radosti i života. Želio bih da naše obitelji žive životom zajedništva, radosti, mira, sreće, zadovoljstva, međusobnog razumijevanja, poštovanja i poštivanja, uzajamne ljubavi i darivanja...

Da u obiteljima u kojima je zamrla radost, veselje, smijeh, život... "uskrsne" sreća, zadovoljstvo, zajedništvo...

Obitelj je nastala iz ljubavi, ljubav joj je svagdašnja hrana i život, sadašnjost i budućnost, početak zajedničkog zajedništva i zajedničkog putovanja i življenja...

Mnoge su obitelji u našoj župi zamrle, "osušile se", ostale bez "zelenih grana"...

Činjenica je, nad kojom se ne mogu i ne smiju zatvarati oči, sve je manje i manje djece - života, a sve više i više starijih osoba koje žive same u kući. Na koncu prošle godine bilo je u našoj župi 125 obitelji u kojima živi samo po jedna osoba. Nažalost među takvima ima dosta i onih koji ne spadaju među starije, a nisu zasnovali vlastitu obitelj. Također se može vidjeti da je sve više napuštenih i zatvorenih kuća...

Zašto je to tako? Zašto se ljudi ne osuđuju stupiti u brak? Zašto su naši roditelji ili roditelj ostali sami? Je li tome, kako mnogi misle samo ekonomski razlog, nezaposlenost? Svakako da je tome dublji i širi spektar uzroka.

Nadam se da će nam razmišljanja o obitelji, koja ćemo moći pročitati u ovom broju našeg župnog lista, pomoći da ponovno otkrijemo važnost obitelji i zajedničkog obiteljskog života.

Funkcija je obitelji da njezini članovi međusobno izgrađuju i promiču život ljubavi i zajedništva.

Pred nam su dvije povijesne i bremenite obljetnice. Deseta obljetnica oslobođenja Miljevaca i devetstota obljetnica pogibije posljednjeg hrvatskog kralja Petra Svačića. To treba temeljito pripremiti i dostojno proslaviti.

Protjekla nas je zima upozorila da trebamo nešto učiniti da bismo imali grijanje u našim crkvama. Posebno pozivam vas koji živite izvan naše župe da pomognete da se vaši roditelji, braća i sestre ne smrzavaju zimi u crkvi. Mi smo nešto poduzeli s naše strane. Jedna je ponuda stigla, očekujemo i druge za grijanje naših crkava.

Čovjek želi živjeti, i to vječno živjeti, za tim čezne i nada se. Tu mu je nadu ispunio Gospodin Isus riječima: "Ja sam uskrsnuće i život. Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će." (Iv 11, 25).

Svima vama dragi župljani, svim Miljevcanima, svim suradnicima i čitateljima našeg župnog lista želim SRETAN USKRS ALELUJA!

Vaš župnik fra Ante Vukušić

KRIŽ - RADOST I PONOS

“Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenoga Sina, da ne pogine ni jedan koji u njega vjeruje, već da ima život vječni”. Iv 3,16.

Jedna priča kaže da je nakon brodoloma na pustom otoku ostala zatočena majka s malim djetetom. Kako je pomoć sporo stizala, a vidjevši da je život njezina djeteta u opasnosti, majka uzme oštri kamen, raspori svoje grudi i vlastitom krvlju nahrani dijete. Kad su stigli spasioći nadoše majku mrtvu, a dijete živo.

Je li ova priča istinita ili ne nije uopće bitno. Bitno je to da se njezin sadržaj stvarno i na najkonkretniji način ostvario, a ostvario ga je nitko drugi nego Isus Krist, Sin Svemogućega Boga i Spasitelj ljudskoga roda. On je položio svoj život za život drugih, rasporio vlastite grudi i svojom krvlju nahranio, hrani i hranit će do konca svijeta “one koji su rođeni za Boga”, oprao čovječanstvo od grijeha i učinio nas “baštinicima nebeskog kraljevstva”. Da, na Kalvariji se jednom zauvijek odigrala drama Božje ljubavi i ljudske zloće; drama u kojoj je Božja ljubav ne samo pobijedila čovjekovu zloću, nego je tom istom čovjeku omogućila konačni prijelaz iz smrti u život, a Onaj koga su razapeli s križa molio je: “*Oče oprosti im, jer ne znaju što čine!*” Lk 23,34. Stoga je Veliki petak dan kad je zacarevala ljubav; poziv da ljubljenu odговорimo ljubavlju, da budemo djelotvorni kršćani, da ljubimo Boga i ljude.

Oslobođeni grijeha i zla

Treba znati da je svim nevoljama koje opterećuju čovjekov život otac grijeh, a prvo dijete grijeha je bol. Da se grijeh pobijedi, da bol izgubi svoju snagu i dobije opravdanje, Bog je odlučio sam postati “*čovjek boli, vičan patnjama ... da na sebe preuzme grijehe mnogih i da se zauzme za zločince.*” Iz 53,3; 12. I uistinu Kristova bol, započeta u Getsemaniju i završena na Kalvariji, bijaše neizreciva, mnogovrsna i tajnovita. Najveća bol koja se može zamisliti, određena od Božje mudrosti. Volja Božja koju ni jedan ljudski um ne može definirati, koja je od vječnosti povezana s Kristom, rezervirala je za njega vrhunac svih boli. Bila je to bol za cijelo čovječanstvo, da ga otme grijehu i zlu i privede nebeskim radostima; bol za svakog pojedinog čovjeka, da njegovoj boli dâ smisao i privede ga slobodi djece Božje; bol za Bl. Dj. Mariju, da je osposobi za povjereno joj djelo i učini je dionicom i djelatnicom nebrojenih Božjih milosti; bol za sebe samoga kao čovjeka, koji je po osobnoj boli trebao oprati grijehe svijeta i navijestiti mu istinu Nebeskog kraljevstva. Zato je križ Isusa Krista nešto veliko, sveto, neponovljivo i nenadoknadivo. Svojom žrtvom na križu Isus je jednom zauvijek prinio nebeskom Ocu “žrtvu pomirnicu” i tako obezvrijedio i ukinuo žrtve Staroga Zavjeta. Zato sv. Ivan kaže da je On

umirao na križu upravo onda kada su se u hramu klali pashalni janjci.

I sve se to odigralo u silnom zamahu Rimskog carstva, kad je najupečatljiviji znak ropstva križ započeo borbu protiv ropstva, za oslobođenje čovjeka ne samo od onog institucionalnog nego i od duhovnog, tj. ropstva grijeha i zla. Rimski službenik uz pomoć židovskih starješina osuđuje na sramotnu smrt na križu čovjeka, ali i Boga Isusa Krista, da i nesvjesno zauvijek ustoliči križ na kraljevsko prijestolje, prijestolje nade, pouzdanja i spasenja. I tako Isus svojom smrću na drvetu križa od toga znaka sramote i ludosti učini prijestolje ljubavi i milosti.

Jubilarni križ u Drinovcima

Križ, izvor naše radosti i životne snage

Zbog spomenutog kršćanin ne treba na križ gledati s tugom nego s radošću i ponosom. S

ISUSOVIH SLJEDBENIKA

radošću jer smo po njemu otkupljeni, s ponosom jer smo po njemu postali dionici plodova križa i iz ropstva grijeha i smrti prevedeni u slobodu djece Božje. Osim toga u križu odsjeva i neizmjerena tajna Božjeg milosrđa. Usprkos svemu što mu ljudi čine Isus ne kažnjava one koji ga razapinju, nego za njih moli: *"Oče oprosti im!"*. Zločinca ne kažnjava, nego im donosi spasenje; ne osvećuje se, jer ne gleda od koga trpi, nego za koga trpi. Svjestan toga sv. Petar kaže: *"On vrijedan nije zauzvat vrijedao, mučen nije prijetio, nego je to prepuštao pravednom Sucu; On koji u svom tijelu naše grijeha uznesu na križ, da umrijevši grijesima živimo pravednosti; On čijim ste modricama izliječeni"*. 1 Pt 2, 23-24. Dakle, Isus trpi svojevoljno i jedino što ga zanima jest vječna sreća otkupljenih; ispunjenje volje Svemogućega Boga i ponovno izmirenje između njega i ljudi. Zato sv. Augustin poziva: *"Gledaj slavu križa. Ona je ispisana na čelu Kralja; njegova snaga nije u ljudskoj moći: on nije pokorio svijet željezom (oružjem), nego drvetom (ljubavlju)"*. I uistinu tu gdje je dotaknuo tlo najvećeg poniženja, zbiva se najveći odskok, najveće preuzvišenje njega, Isusa Krista, i u njegovoj čovječjoj naravi *"Bog ga preuzvisi i darova mu ime, ime nad svakim imenom"*. Fil 2,9.

U svijetlu ove svete istine svaki Isusov vjernik treba pristupiti križu Isusa Krista i kad čuje zaziv *"Puče moj, što učinih tebi?"* onda to shvatiti ne kao osudu nego poziv da postane svjestan onoga što je dobio križem Isusa Krista i da u svom životu dobro znade iskoristiti

plodove njegova križa. Naime, u istini koja se zrcali s događaja na Kalvariji i naš križ dobiva svoje opravdanje i svoj smisao. A svatko od nas nosi svoj križ. Netko veći, netko manji, netko teži, netko lakši, ali on je tu na mojim, tvojim, njegovim leđima života. Nosi ga dijete kroz rast životnog odgoja; mladić i djevojka u svom formiranju za preuzimanje životnih odgovornosti; roditelji u davanju, podržavanju i odgoju života, ali i u međusobnoj izmjeni ljubavi i suživota; nosi ga starac i starica u boljeticama tijela i duše koje im je namro život; nosi ga svećenik, redovnik, redovnica...

Da, svi ga nosimo, svima je dan, i za sve on postaje znak *"sreće i spasenja"* ili znak *"nepodnošljivosti i propasti"*. Ako ga nosimo s Isusom predano, strpljivo i ustrajno on će nam biti put u neprolazno veselje; ako ga nosimo sami, otimajući mu se, izbjegavajući i odbacujući ga onda će on i dalje biti ono što je bio za pogane i Židove, tj. *"sablasan i ludost"*.

S križem kroz život

U ovom svetom vremenu kad se na poseban način susrećemo s križem Isusa Krista postanimo životno svjesni istine o tom križu i zauvijek joj ostanimo vjerni. Istine da slavni, divni Otac ljubi svijet tako da daje svoga Sina za spas toga svijeta; da slavni, divni Sin ljubi Oca i predaje se u smrt da po njoj ispuni

ljubav prema Ocu i s njim pomiri otpalog čovjeka; da slavni, divni Isus-Brat ljubi mene, tebe, svakog čovjeka i da je podnio muku i smrt da mi imamo život. Budi zahvalan Bogu za njegovu ljubav, Isusu za njegovu žrtvu, Duhu Svetom za snagu ljubavi kojom te nadahnjuje i prepusti se njegovu vodstvu da tvoj život bude ispunjen zahvalnošću i ljubavlju prema Bogu i bratu čovjeku. Zato ne broji trenutke, sate, dane da podeš do Isusa. Neka on uvijek bude s tobom. Na Veliki petak, ali i u svakom momentu svoga tegobnog života, pridi križu Isusa Krista sa strahopoštovanjem i zahvalnošću i utisni svoj poljubac ljubavi, ne izdaje. Poljubac potreban zdravlju tvoje duše, zdravlju tvoje i svih naših obitelji, zdravlju naše župne zajednice, zdravlju cijeloga našega naroda i čovječanstva. Poljubac od kojega će tvoje usne neprestano isijavati svjetlom ljubavi i poticati te da se sve više i sve više jače povezuješ s Isusom i njegovu svetu žrtvu doživljavaš kao Božji dar po kojemu si otkupljen i pribrojen stadu njegovih sinova i kćeri.

fra Bruno

Kod župske kuće u Mirloviću

OBITELJ

Teško je objasniti etimologiju (korijen, podrijetlo, izvor) te riječi; izraz se svakodnevno upotrebljava, a njegov se sadržaj podrazumijeva. Ipak, to podrazumijevanje, općenito govoreći ostaje na površnosti i ne obuhvaća pravo značenje.

Bez obzira da li se izraz, izvorno gledano, vezuje uz glagol obitavati, i što bi opet taj glagol sržno trebao značiti, izraz obitelj stvarno ima te oznake: obitavati - ne samo nastaviti, nego i biti - bivovati zajedno. I tu valja tražiti dublji smisao: čovjekovu srž određuje biti, bivovati i to u zajedništvu. Zato se čovjeka s pravom treba promatrati kao biće u odnosu, pa tako i sve članove jedne zajednice - obitelji.

Sam Bog reče: "Nije dobro da čovjek bude sam" (Post 2,18). Ta Božja tvrdnja o čovjeku - da su mu potrebni i drugi, nije data zato da bi čovjek nekako preživio, nego da bi se čovjek ostvario dajući i primajući, obogaćujući se u punoj solidarnosti i uzajamnosti s drugima. Davanje i primanje je ljudsko određenje koje hrani i nosi ljubav.

Da čovjek potrebuje druge i drugoga svjedoče nam neka iskustva:

a) najteži oblik kažnjavanja već kažnjenih zatvorenika jest samica, izoliranje od drugih i uskraćivanje komunikacije;

b) najviše upotrebljavani, opjevani, pripovijedani ili na bilo koji drugi način izražavani pojam - u prošlosti i danas - jest ljubav; a što je drugo ljubav nego odnos, sloboda koja se ostvaruje kroz davanje i primanje.

Obitelj je onaj povlašteni prostor u kojemu se uzajamnim davanjem i primanjem ostvaruje ono rasti i ono biti. U njoj se crpi hrana i snaga za rast i cvat, u njoj se plodi i vraća joj se tim plodovima, ona je životna zajednica u kojoj je život kruna uzajamne ljubavi i uzajamnog darivanja. Dakle, sve dotle dok shvaćamo da smo u obitelji darom jedni drugima, dotle smo na tragu kršćanskog poimanja obitelji kojoj je u izboru mogućega najvažnije bivstvovati u ljubavi služeći životu.

Taj obitelj, koju zovu kućnom crkvom, državom u malom, osnovnom stanicom društva i Crkve, danas mnogo toga nije skloni. Tako npr. dvije unakrsne nosive "grede" u obitelji, očinstvo i majčinstvo, obezvrijeđeni su i potisnuti do te mjere da rijetko čujemo ili uopće više ništa ne čujemo o njima, iako su one takve da svojim služenjem, povezanošću i predanošću cementiraju obiteljske odnose. Omalovažavanje tih vrednota jest zapravo posredno omalovažavanje Boga i njegova nauma s čovjekom. A čovjek je tako stvoren da mora imati i oca kao autoritet i majku kao nježnost da bi mogao kao dijete putovati konačnom određenju.

Danas je mnogo toga okrenuto protiv obitelji, pa onda i protiv pojedinca. Prevladava užurbanost, površnost, rascjepkanost života, kako kod pojedinca tako i kod zajednica i kod obitelji. Od najmlađih do najstarijih - svima se množe obveze, želje, uspjesi i neuspjesi, tako

da se čovjek sve rjeđe uspijeva sabrati, i sastati sam sa sobom ili s drugima. Jednostavno rečeno, nedostaje vrijeme da budemo ono što jesmo ili što bismo trebali biti, a to je - biti zajedno i slaviti Tvorca života.

U nizu problema, koji nisu na strani obitelji, spomenimo i proces globalizacije koja, osim lica, ima i svoje naličje. Naime, svjedoci smo paradoksa: dok u tom procesu postoji težnja da se brišu granice i da postanemo jedna obitelj, s druge strane niču razne udruge, društva, zajednice ... Kako to protumačiti nego čovjekovom izgubljenosti i potrebom za drugima, na osnovi izvornih i osnovnih odnosa, jer brojni odnosi, površna prijateljstva, glumački susreti s procijedenim osmjesima i nisu nikakvi odnosi. Tako suvremeni čovjek, posjećen u korijenu (iskorijenjen iz Boga), umnaža svoje članstvo do apsurdna u raznim udrugama sa željom da u svojoj ljudskosti bude prepoznat, dok temeljni problem identiteta u vidu temeljnih odnosa, primanja- davanja, ostaje neriješen.

Treba poraditi na posvješćivanju identiteta i uloge obitelji koju je Bog htio i u kojoj se valja ogledavati u zajedništvu osoba Presvetoga Trojstva. Kao što je sve među božanskim osobama protkano ljubavlju tako treba biti i u obitelji koja treba odražavati božanski sklad među osobama koje tvore obitelj. Dakako, to je otajstvo, otajstvo života, otajstvo pojedinačnog i zajedničkog, otajstvo davanja i primanja, gdje jedno drugome ne smije biti suprotstavljeno i potirati ga, nego poticati i rasplamsavati ljubav. Ta ljubav, koja struji iz Boga u obiteljski život, potiče i formira um i srce svih članova obitelji da se uzajamno darivaju. Zato, tko posjeduje ljubav taj shvaća obitelj i njezino poslanje, i zna da njenu ulogu nitko ne može ničim nadomjestiti. Ljubav, ta kraljica među vrednotama, stoji na početku utemeljenja obitelji, odražava obitelj i obiteljski je cilj. Stoga se složimo sa sv. Pavlom koji reče: "Ljubav je strpljiva, ljubav je dobrostiva; ljubav ne zavidi, ne hvasta se, ne oholi se. Nije nepristojna ne traži svoje, ne razdražuje se, zaboravlja i prašta zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini. Sve ispričava, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. Ljubav nikad ne prestaje." (1 Kor 13, 4-7). Dakle, obiteljsko obitavanje zajedno u zajedništvu nošeno krilima ljubavi biva prepoznatljivim znakom Božje prisutnosti u svijetu. Fra Šime

Roditelji na pouci

Na mjestu gdje je Spasitelj na križu umro

Korizmeni dani, a na poseban način Veliki tjedan s Uskrsom, za svakoga kršćanina povlašteno su vrijeme za razmišljanje o Kristovu djelu spasenja koje je ostvario svojom smrću na križu. Stoga tijekom korizmenog vremena tako rado razmišljamo o muci Isusovoj, sudjelujemo u pobožnosti križnoga puta i u Isusovim patnjama vidimo dijelove sebe, svojih patnja i tjeskoba, svojih svagdanjih jada... A tako bismo rado sigurno i pošli u Isusovu domovinu, prošli onim križnim putem kojim je on prije gotovo dvije tisuće godina prošao, zaustavili se na mjestu gdje je on na križu razapet bio i "duh ispustio". I ostali tamo koji trenutak u sabranošći i molitvi...

Već drugu godinu sveta mjesta u Isusovoj domovini pomalo su opustjela. Neredi i zategnutosti između Židova i Palestinaca ometaju kršćanskim hodočasnicima nesmetan dolazak u svetu zemlju. Ni iz Hrvatske ne idu više hodočasničke skupine. A da i idu, Bog zna bismo li mi imali mogućnosti poći i ostvariti sve ono što bismo željeli... Podimo zato u duhu kao hodočasnici na Kalvariju.

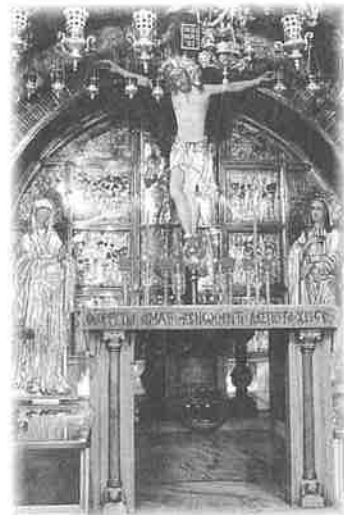
Na Kalvariji

Kad hodočasnik uđe u crkvu Sv. Groba, nemalo ostaje iznenađen. Teško se nalazi u labirintu tolikih pregradnji i obnova veličanstvene crkve i tolikih kapela u njoj tijekom dvotisućljetne povijesti. Nije ni svjestan da se nalazi između dvaju najsvetijih kršćanskih mjesta, groba Isusova i uzvišice na kojoj je bio razapet između dvojice razbojnika. Tek malo pomalo, idući od kulta do kulta, otkriva ljepotu i veličanstvenost zdanja u koje je zašao.

Kad se prijede prag crkve Sv. Groba, pred oči dolazi kamen koji označuje mjesto gdje su Josip iz Arimateje i Nikodem stavili Isusovo tijelo i prema židovskim običajima, pomazali ga mionirisima za ukop. Ploča je to crvenkaste boje (2,70 x 1,30m). Grci su za obnove bazilike Isusova Groba g. 1555. "naše gore lista" fra Bonifacija Dubrovčanina iz zavisti na uspjehu upotrijebili da je prodao kamen Isusova pomazanja kršćanskim vladarima. Budući da su i muslimanske vlasti cijenile kršćanske svetinje, povjeruju Grcima i fra Bonifacija zatvore. Trebalo je dosta novaca i drugih dokaza dok su se

uvjerali kako je to bila kleveta.

Odmah je desno Kalvarija. Aramejska riječ Golgota, a latinska Kalvarija znače lubanja. Drži se da to ime potječe od stijene koja je imala oblik lubanje. Nije to brdo, kako nam to obično dočaravaju postaje križnog puta po brojnim crkvama, nego mala kamena uzvišica. Evanđelje ne govori o brdu, nego o mjestu ("Kad stigoše na mjesto zvano Golgota - što znači lubanja - dadeše mu da pije vino, pomiješano sa žuč" Mt 27,33) na kojemu su u Isusova doba vješali zločince, da

Sveti Grob

budu upozorenije svima koji tuda budu prolazili u grad i iz grada. To sveto mjesto oduvijek je bilo pri srcu svim kršćanima. Rado su na nj dolazili i s ljubavlju ga častili. Da bi to kršćansko šovanje zatro, rimski car Hadrijan (+138.) g. 135. dade sveto mjesto zatrpati nasipom i na njemu urediti trg. Ispod nasipa sačuvao se tako i Isusov grob. S carem Konstantinom (+337.) stanje se mijenja. On dade g. 326. raskopati trg i otkriti sveta mjesta. U toj prigodi pronađen je Isusov križ u provaliji podno Kalvarije, a ponad Isusova groba i Kalvarije sagrađena je veličanstvena crkva. Posvetio ju je g. 335. jeruzalemski biskup Makarije. Prilično su je razorili g. 614. Perzijanci, a g. 1009. Arapi muslimani za svojih pustošenja Svetom zemljom. Na obnovu crkve daju se u 12. st. Križari. Nakon njihova odlaska, nju temeljitije

obnavljaju g. 1555. franjevci pod vodstvom fra Bonifacija Dubrovčanina. On popravljajući i učvršćuje veliku kupolu na bazilici Sv. Groba i obnavlja sam Isusov grob. Uspio je to uz pomoć cara Karla V. (+1558.), a po želji pape Julija III. (1550.-1555.). Dopuštenje za izvođenje radova isposlovao je od cara Sulejmana Osmanovića (+1566.), i to preko raznih posrednika. Taj vrijedan spomenik g. 1808. ništi požar. Budući da nakon toga franjevci nisu uspjeli dobiti pomoć za obnovu, to koriste grkoistočni. Obnavljaju baziliku u svom stilu i u toj prigodi brišu svaki trag latinskoga i katoličkoga u njoj. Kasnije je uređeno da su vlasnici bazilike katolici, grkoistočni, Armeni, Kopti, sirojakobiti i Abesinci. Svatko od njih na svom obredu u bazilici ima i bogoslužje u određene sate.

Na Kalvariju danas hodočasnik ima pristup dvostrukim stubištima. Prvo je vidljivo odmah s crkvenih vrata. Obično se uz to stubište penje na Kalvariju za vrijeme križnog puta, a silazi se niz ono drugo, strmije. Tuda je uznio na svojim ramenima križ za vrijeme pobožnosti križnog puta hrvatskih hodočasnika g. 1937. kardinal bl. A. Štepinac. Krist je uživao i bez stuba...

Danas je Kalvarija malo svetište. Dize se svega oko 5 m. iznad poda bazilike Sv. Groba. Siroko je oko 11, a dugo oko 9 m. Prostor svetišta podijeljen je na dvije lade dvama četvrtastim stupovima. Gledajući s ulaza, desna lada katoličko je vlasništvo. U njoj se časti spomen na X. i XI. postaju križnog puta - Isusa svlače i pribijaju na križ. Prizori postaja predstavljeni su na velikim zidnim mozaicima koji zapremaju cijele plohe iznad razine oltara. Katolički dio Kalvarije obnavljaju je g. 1937. prema nacrtu talijanskog ing. A. Barluzziija. Židovi su zaodjeveni dijelom u crni, a dijelom u crno-bijelo-crvenkasti mramor. Svod je nešto viši od 3 m. U obliku je luka. Pretvoren je naprosto u tamnoplavo nebo, išarano biljnim prizorima. Prevladava loza s groždem. Nasred svoda ostao je iz srednjeg vijeka medaljon s Otkupiteljevim likom. Osim križa na svodu su prikazani i likovi simboli evanđelista i nekih svetaca. Uz to, na zgodnim mjestima naći ćemo ispisane pojedine

svetopisamske izreke.

Polutama. Ozbiljne boje. Ispisane svetopisamske izreke. Tišina. Sve to dočarava svetost mjesta i ozbiljnost događaja, koji su se tu zbili. Kao da taj dojam želi potvrditi i uveličati još nešto ispod svoda, na trima polukružnim poljima u mozaiku prikazani su neki svetopisamski prizori. Na prvom, čim se popne uza stubu, odmah s desne strane, prikazan je *Abraham koji žrtvuje sina Izaka*. Izak nagovješćuje Krista. Malo naprijed, opet desno, *pobožne žene i sv. Ivan promatraju Krista raspelog*. A treća, koja se jasno vidi čim se iziđe na vrh stubišta, prikazuje krvnike kako Isusa pribijaju na križ. Sve to promatra njegova Majka. To je XI. postaja.

Ispod toga mozaika stoji brončani pozlaćeni oltar. Dar je to toskanskog velikog vojvode *Ferdinanda Medicia*. Izrađen je g. 1588. u Firenzi, a djelo je Domenika Portiginija. Na malim slikama po oltaru prikazani su prizori Isusove muke i uskrnuća, a na mozaiku ponad njega ističe se postaja Isusova razapinjanja. Oltar je bio napravljen s namjerom da bude postavljen kraj *Kamena pomazanja*, ali se to nije ostvarilo.

Mjesto gdje je "Spas svijeta visio"

Lijevi, sjeverni dio kalvarijskog stubišta, drže danas grčki pravoslavni monasi. Taj dio leži upravo na onoj litici u koju je bilo zabodeno "drvo križa na kom Spas je svijeta visio".

Mnoštvo obješenih uljanica smetaju nam da jasno vidimo što je u polukružnoj pozadini. Zato oči odmah kao da bježe na oltar Isusove smrti. Da, mali je to oltar od mramorne ploče koju podržavaju stupići od narančasta mramora. Tu je bio onaj prvi oltar, žrtvenik, na komu je prinesena prva žrtva Ocu. Nije bio od mramora. Bio je to oltar od dviju prekrivenih greda na kojima je izdahnuo On, koji je iz ljubavi prema grešnom čovjeku tu bio prikovan.

Ispod oltara, leži srebrena okrugla ploča. Ona označuje mjesto gdje je bio zaboden Isusov križ. Na sredini ploče mali je okrugli otvor. Kroza nj se nazire kalvarijska litica na kojoj je bio Kristov križ. Odnedavno se dio litice kraj oltara može vidjeti otkriven ispod stakla. Dosta je to mekan kamen boje bjelokosti. On je svjedok tragedije i uzvišenja ljudskog roda. Crvene mrlje po njemu u mašti prvih kršćana stvorile su vidljive tragove Spasiteljeve krvi, o čemu oko g. 570. svjedoči i bezimni hodočasnik iz

Piacenze. U doba cara Konstantina u znak vjere i pobožnosti na tom je mjestu stajao uzdignut Isusov križ, urešen zlatom i dragim kamenjem. O tome piše g. 348. sv. Ciril Jeruzalemski.

Sa strane oltara po jedna okrugla crna mramorna ploča označava mjesta (pretpostavlja se) gdje su bili križevi dvojice razbojnika koji su bili razapeti zajedno s Isusom (Lk 23,33).

U blizini oltara može se vidjeti i čudesna pukotina u litici. Drži se da je to posljedica potresa koji je nastao u trenutku Kristove smrti: "Zemlja se potrese, pecine se raspuknuše..." (Mt 27, 51).

Pod tim oltarom XII. je postaja križnog puta.

Iza oltara bogato je urešena polukružna zidna ploha. To je sve u istočnjačkom stilu. Srebro i zlato odsijevaju od mnoštva voštanica koje gore uz oltar smrti Isusove, i od uljanica koje vise o stropu. Svijeće svojim svjetlom razbijaju tamu. Bljesak plemenitih metala i likova koje prikazuje kao da izražavaju nadu u ponovni život.

Iza oltara je križ. Ali manji je nego onaj na kojemu je visio Isus. Na tom križu naslikan je lik Raspelog. Bizantski je to običaj.

"Kod križa Isusova stajale su njegova majka i sestra njegove majke, Marija Kleofina i Marija iz Magdale. Kad Isus opazi majku i blizu nje učenika kojega je osobito ljubio, reče majci svojoj: "Zeno, evo ti sina!". Zatim reče učeniku: "Evo ti majke!". I od toga časa uze je učenik u svoju kuću" (Iv 19, 25-27).

Nazočnost majke Isusove pod križem ima simbolično značenje. Ona

je pralik izabranog naroda, starog Izraela, koji u "času" Isusovu okuplja svu njegovu braću rođenu u bolima križa. Pomaže im da se ucijepe u njega, da ga upoznaju, uzljube i potpuno mu se predaju. Ona im je u isto vrijeme i majka. "Ljubljeni učenik" pralik je novog Izraela, Crkva koja vjeruje. Raspeti Isus uspostavlja zajedništvo između majke i učenika. U "ljubljenom učeniku" na određen način predaja Crkve vidi sve učenike Isusove. U njemu ih Isus sve povjerava majci. Ona predaje majkom "ljubljenog učenika" i majka svih Isusovih učenika, a u isto vrijeme oni postaju njezini sinovi i kćeri. U navedenom se evanđeoskom prizoru "nazire izraz osobite brige Sina za majku koju ostavlja u velikoj tuzi i boli. Ipak, Kristova "oporuka križa" izriče još i mnogo više o samom smislu te brige. Isus ističe na poseban način novu vezu između majke i Sina te želi svečano potvrditi svu istinu i svu stvarnost te veze. Doista, ako je Marijino materinstvo prema ljudima već otprije navješteno, sada je ono ustanovljeno i protumačeno: ono proistječe iz punog ostvarenja Otkupiteljeva vazmenog otačstva. Majka Kristova se sada izravno nalazi u ozračju tog otačstva koje zahvaća ljude - sve ljude i svakoga čovjeka: dana je čovjeku - svakome i svima - za majku" (Otkupiteljeva Majka, 23).

Na Kalvariji vidimo i danas lik Majke Isusove pod križem. Ona je s lijeve strane. Gleda u križ. Naslikane su joj glava i ruke, a ostali su dijelovi u srebrnu reljefu. S desne je strane "ljubljeni učenik". Pogled mu je upravljen u Učitelja. I lik "ljubljenog učenika" izrađen je kao i Gospin.

Blagoslov maštinovih grančica

Marije Kleofine nema. Nema ni Magdalene. Ali mjesto njih bdiju na tom svetom mjestu grčki pravoslavni monasi. Tu provode dragocjene trenutke u molitvi i franjevci. Često su tu u molitvi mogu vidjeti i redovnice. Dolaze rado i ostali vjernici. Tu pod križem žele ostaviti dio tereta svoga križa i predati ga Njemu. Uz "ljubljenog učenika" i Mariju mnoštvo

prizora u srebrno-zlatnim reljefima dočaravaju nam još boje onoga koji je zbog nas na drvetu visio.

Tu na Kalvariji Isus je "viseći na križu vršio volju Očevu i tako sebi stekao sveti narod; trpio je na križu raširivši ruke, da smrt uništi, uskrsnuće objaviti". Tek tu čovjek donekle može shvatiti riječi: *A ja sam daleko od toga da se ičim ponosim, osim križem*

Gospodina našega Isusa Krista, po kome je meni razapet svijet i ja svijet! (Gal 6, 14). Tek tu u sjeni križa shvaćamo tajnu Kristova križa koji je "sablazan i ludost" onima koji propadaju, a vjernima "mudrost od Boga, i pravednost, i posvećenje i otkupljenje".

Fra Petar LUBINA

POSljednja VEČERA

*Hljb se rukama lomio
nije bilo noža
mlada se janjetina rukama
jela
a za vratima lunjala mrkla
noć*

svi su se blaženo osjećali

*osim jednoga koji je zle snove
snovao
i osim jednoga koji je znao
da mu je to posljednja
večera*

Drago Ivanišević

PRIMANJE KRIŽA

*Isusu veliki navališe križ.
Primio ga blago kao da ga želi.
Tog dana sjenica cvrkutaše i čiž,
Judejom oblaci putovahu bijeli.*

*I sin čovječji primio je muku
iz ruku velikih istinitog Oca.
Za ledima svojim slušao je buku.
Kamen ranjavaše stopala mu bosa.*

*Na ledima evo mog čekanog krsta.
Preda mnom evo mog posljednjeg puta.
Morala me stići ova kazna čvrsta.*

*Da se zbude pismo i pjesnika riječi,
da moju ljubav koja mrakom luta
u svijetu ovom ništa ne spriječi.*

Zlatko Tomić

MOLITVA

*Trpio više no što tijelo može.
Osobito nek Višnje tvoje zrnje
Svim bližnjima donese mir, tišinu:
Nek zatru himbu i zlotvorno htijenje.*

*Da gorke čaše, huda zla ih minu
I radosno ih prati Preobraženje
Te čistih duša da se k tebi vinu.*

Ante Stamać

GOLGOTA

*Sablasno se blista
lik Isusa Krista
u jezivom mraku
u olujno veče.*

*Sablasno se blista
križ Isusa Krista
a krv teče ... teče...*

*Bujice krvi pije
žedna zemlja
a ispačen narod
nužno spušta glavu.*

*Jezivo šumi olujno veče,
al krv na križu više ne teče.*

*Samo je jedna zvijezda pala,
a ura na zidu pukla i - stala.*

Zvonimir Golob

ECCE HOMO

Još oštro trnje bode živo čelo,
A krv iz rana lice Ti oblijeva;
Teče niz vjedu što ih zjene kriju.
Pljuju na bijelo djevičansko velo...
Sam Tvoj Te narod u ruglo odijeva,
Dok suze s krvlju iz oka se liju.
I šutiš... Skupljaš u sebi svoju snagu.
I Oca moliš da im prosti krivnju,
I glavu svoju sve to dublje spuštaš.
I dalje stupaš po krvavom tragu,
Znajući, uz "Zdravo, Kralju!", svu im krivnju...
U ruke Ti se zločinca puštaš.
I kad te čavli probadahu, moliš,
Duša Ti čista osvete ne traži:
Pred ocem svojim diše poput cvijeta.
S ljubavlju trpiš, jer sve ljude voliš,
Marijin pogled srca ranu blaži...
Umireš, r a s p e t, za spasenje Svijeta!

Anka Petričević

NA USKRS

S crkve sitna zvone zvona,
Blažen glas im svud se toči;
U grmu se jaglac budi
I otvara snene oči.

Gleda u sv'jet: nad glavom mu
Glog odayna procva b'jeli,
A ševa se poljem skiće:
Rasp'jeva se i veseli!

Sunce s neba toplo grije,
Zimski san se već ne dr'jemlje,
Život c'jelim grije sv'jetom
U poljupcu mlade zemlje...

Zuskr'sna zvone zvona,
Zvone kao da govore
O životu, što nas čeka
Za grobovim', tamo gore-

Probudi se, ljudska dušo!
Ovaj život sanja nije!
Iza njega uv'jek će nam
Taka proljet da se smije!

Mihovil Nikolić

RASPEĆE

I dokle ispod prvih udaraca čekićem u čavle
na križu tijelo čovjekovo poče da se uvija i svijta
i stenje
službenici ukočeno sjedahu na konjima
u pažnji da se čin po propisima svrši

Tek kada čovjek s križa jednom, dvaput kriknu
i onda (prestav biti čovjek) divlje riknu
usplahireni konji počеше se dizati u propanj

I nasta metež, u kojem se izmiješaše i konji i
ljudi

U konjsku njisku (na ljudsku nalik vrisku)
rik raspetoga rasijećase zrak
i neki spaziše da nebo potamni i da mu
križati počеше.

Vojnici oko križa moraše se požuriti
Završiše svoj posao naglo. Čovjeka raspeše.

I odmah zatim
Konji hitro službenike odatle odniješe
I za njima se rulja srljajući u grad surva.
S njom i noć stiže. Po Jeruzalemu
glas o tom što se zbilo poče da se širi.

Antun Branko Šimić

USKRSNUĆE

Danas su svi putovi zasuti cvijećem.
Svaka je stvarca iskićen oltar,
Pred kojim duše u broju sve većem
Plamsaju kao sunčani žar.

Nebo zadivljeno sve modrije biva
Srna srni u zagrljaj pada.
Na svakoj grančici andeo prebiva,
Božja riječ teče od sela do grada.

I hudi čovjeka grješnika i sveca
Zovuć ga natrag u vrtove svoje,
Šapće mu, moli ga, zaklinje i jeca:
Vrati se i pokaj jadno dijete moje.

Vlado Vlasisavljević

Izabrao: Josip Pilić, prof.

OBITELJ - ZAJEDNICA LJUBAVI

Pisati o braku i obitelji veoma je teško, jer se njeno stanje stalno mijenja već prema okolnostima mjesta i vremena, prilikama u kojima se živi. Međutim, s jednom činjenicom svi se možemo složiti, a to je da su brak i obitelj u teškoj krizi i da se mladi sve teže odlučuju za taj životni korak. To pokazuje i rast broja razvedenih, steriliteta mnogih brakova, sve manje djece, a sve više pobačaja, sve češće pojave zajedničkog života bez ikakvih obveza, bez civilnog i crkvenog braka, sve veća površnost u izvršavanju bračnih obveza itd. Ta nas činjenica mora žalostiti i zabrinjavati i kao kršćane i kao ljude uopće. Iz takvih rastava, pobačaja i drugih narušenih oblika zajedničkog života rađa se pitanje: nije li vrijeme nadišlo obitelj? Obitelj je iskonska zajednica, izvor ljudskog života, osnovna društvena stanica na kojoj počiva život i nada ljudskog roda, najvažniji odgojni činitelj od kojeg uglavnom zavisi fizičko, moralno, društveno i kulturno oblikovanje budućih generacija. Ona nije samo rasadnik budućih narastaja, nego ujedno i kovačnica pojedinačne, narodne i opće čovječanske budućnosti. U sveopćim previranjima koja su zahvatila sva područja osobnog i društvenog života, u sveopćoj devalvaciji svih tradicionalnih vrednota u kojima moralni relativizam uzima svoj danak i obitelj nije ostala pošteđena. Naime, životna je praksa pokazala i dokazala da ženidbena zajednica ne može zadovoljiti ni potrebe pojedinca ne potrebe društva ako se svede na rasplodnu stanicu ili na ulogu svratišta. S druge strane ta ista praksa nam je pokazala da odgojnu ulogu obitelji ne mogu zamijeniti nikakve odgojne institucije ni onda kada raspolažu najboljim pedagoškim stručnjacima. Čitajući izvještaje s novinskih stupaca u vezi s obitelji, mogao bi se steći dojam kako je obitelj mjesto gdje se muž i žena samo svadaju, gdje djeca pokreću procese radi dijeljenja ostavštine i gdje starci zdvajaju i postaju živi mrtvaci u paklu osamljenosti. Gledajući iz ugla suživota čini se da muž i žena, s djecom ili bez djece, godinama zajedno žive bez

potrebe da jedno drugo razumiju i da se međusobno podnose. Ulogu majke u životu djece ne mogu nadoknaditi niti nadomjestiti nikakvi pedagozi. Majka pak može redovito živjeti svoje autentično materinstvo samo u obiteljskoj zajednici. Lišiti svijet materinstva, odnosno svesti materinstvo samo na njegovu biološko-fiziološku funkciju, značilo bi najveće osiromašenje čovjeka i čovječanstva, značilo bi lišiti svijet najveće i najuzvišenije moralne i kulturne vrednote. S druge pak strane oblikovati svijet bez očeva, izbaciti oca iz obitelji, što je mnogim feminističkim zajednicama danas i cilj, znači stvarati bolesnu i hendikepiranu društvenu zajednicu. A obitelj je danas kao i jučer, potrebna pojedinom čovjeku, potrebna je društvu, narodu, potrebna je Crkvi. Moderno potrošačko društvo sa svojim životnim shvaćanjima i navikama uvelike otežava normalan bračni i obiteljski život, oblikuje mentalitet nepogodan za prihvatanje kršćanskih načela o braku i obitelji. Poučeni znamo da bračni drugovi nisu samo Božji suradnici u djelu stvaranja, oni su Božji suradnici i u djelu spašavanja. To su svojstvo i milost dobili po sakramentu ženidbe. A značenje braka leži bitno u obitelji, i ne treba ga tražiti sa stanovišta rodoslovlja, novca, tjelesnih funkcija ili nečeg trećeg. Obitelj mora biti zajednica ljubavi i života, jer je sazdana iz ljubavi i za ljubav. Patrijarhalnu obitelj treba prestrukturirati u njezinu ljudskom i društvenom sektoru. Obitelj mora sve više postajati zajednica ljubavi, a sve manje zajednica koju autoritet drži na okupu. Daleko od toga da mnogi i danas u obitelji ne prepoznaju vrijednost i ne doživljavaju je kao "izvor života, kolijevku sreće, veliko srce, zlatnu škrinju, žarko sunce, svjetlo, tvrđavu životne sigurnosti i nezaobilazni putokaz zajedništva i ljubavi". No čini nam se da doista u svijetu koji marginalizira sve vrednote nešto ovakvo ne dolazi do izražaja jer smo svakodnevno bombardirani negativnostima koje preko medija ulaze u naše domove i stvaraju iskrivljenu, negativističku sliku

svijeta pa i obitelji, rušeći u njoj ono iskonsko, a to je da je sazdana i da živi od ljubavi. Crkva nije mogla ostati po strani nego poziva roditelje na odgovorno majčinstvo i očinstvo, stavljajući kao primjer sv. Obitelj, Josipa, Mariju i Isusa koji su ostvarili ideal zajedničkog življenja. Roditelji su u potpunosti podredili svoj život nebeskoj zadaći svoga Sina, i za to su bili nagrađeni. Nastojmo da i naše obitelji budu zajednica ljubavi i izvor života, sazdate na povjerenju, poštivanju, uvažavanju, prihvatanju različitosti ideja, prosudaba, uvjerenja, jer to je zajednica radosti i žalosti, uspjeha i neuspjeha, osobnih stradanja proživljenih zajedno, a ne opterećenje i izdržavanje životne kazne zajedništva. Stoga dopustite neka vas ljubav vodi. Ljubite jedni druge, vjerujte jedni drugima, dijelite radosti, ali i brige i patnje uzajamno, jer ljubav je svjetlo koje ne zasljepljuje drugoga, ljubav je toplina, vatra koja ne sažije drugoga. Obitelji koje su sazdate na takvim temeljima uzidane su u temelje zajednice, Crkve i naroda kojem pripadaju.

Junior

"Grlićanje"

"Po zagovoru sv. Blaža: oslobodio te Bog..."

"Ako se tko za svoje, osobito za ukućane, ne brine, zanijekao je vjeru; gori je od nevjernika".

Sv. Pavao (1 Tim, 5,8)

POLET I TRAGIKA

Hrvatski slikar Oto Iveković (+ 1939.) naslikao je 1884. i 1885. godine u dvije varijante "Smrt Petra Svačića". Time je na platnu ovjekovječio tragiku tužnoga događaja iz hrvatske povijesti. Na šumskoj raskrsnici leži "posljednji hrvatski kralj", sam sa svojom smrću. Otuznu stvamost pojačava mrvački ples proždrljivica, crnih zloknobnica koje zatvaraju tragični trokut poraza kojem se u strahu približava vila ili tugom shvana Hrvatica. Te su se slike znale vješati u građanskim kućama kao uspomene na daleku tragiku koja je odzvanjala i u svagdašnjici XIX. i XX. st.

Kad je nastala ta slika, povjesničari su kritički istraživali krizna vremena završavanja ranoga srednjeg vijeka u Hrvatskoj. To je bilo vrijeme burnog gibanja za vladanja Petra Krešimira IV. (1055.-1074. g.), Dmitra Zvonimira (1075.-1089. g.) i Stjepana II. (1089.-1091.).

U tom nemirnom vremenu na Hrvatsku je djelovalo više silnica. Prvenstveno su to bili dalmatinski gradovi s tradicionalnom kulturom, trgovački povezani s Istokom, a time djelomično i vjerski vezani s Bizantom. Mlečani koji su željeli osigurati puteve istočnim obalama Jadrana nastojali su ih pridobiti. Konačno, Ugri (Mađari) se učvršćuju u Slavoniji, pa i Hrvatskoj, pojačavajući utjecaj srednje Europe na naše krajeve (Zagrebačka biskupija). Papa je uspješno raširio Klinijevski pokret na južnu Hrvatsku, osobito za vrijeme kralja Zvonimira. Hrvatsku (primorsku) uznemirivali su sporadično nemirni Normani iz južne Italije.

Ne ulazeći, zbog ograničenog prostora, šire u spomenute sile, spominjemo da je Zvonimir po "savjetu svih svojih prvaka" priznao papu Grgura VII. za seigneura: "Zaštićivat ću društveno i moralno udovice i siročad..." i priznao papu vrhovnim svojim gospodarom, što su učinili mnogi europski vladari.

Time je, piše Nada Klaić (+ 1988.), Zvonimir uz mali godišnji tribut i darom vranskog posjeda, postao "milošću Božjom knez Hrvata i Dalmacije". Pod jednim žezlom Zvonimir je okupio hrvatske

zemlje i obalne gradove u kojima je već tada bilo dosta hrvatskog stanovništva.

"BIŠE VESELA SVA ZEMIJA"

Dostojanstveno, ponešto propovjedalački, ali srcu drago, posvjedočio je o Zvonimirovom vladanju pop Dukljanin (hrvatska redakcija):

"I ZA DOBROGA KRALJA ZVONIMIRA BIŠE VESELA SVA ZEMIJA, JERE BIŠE PUNA I UREŠENA SVAKOGA DOBRA I GRADOVI PUNI SREBRA I ZLATA - I NE BOJAŠE SE UBOGI DA GA IZJI JAKI, NI SLUGA DA MU UCINI NEPRAVO GOSPODIN, JERE KRALJ SVIH BRANJAŠE, ZAŠTO NI SAM PREZPRAVDENO NE POSIDOVASE, TAKO NI INIM NE DADIŠE. I TAKO VELIKO BOGACTVO BIŠE, TAKO U ZAGORJE, KAKO U PRIMORJE, ZA PRAVEDNOGA KRALJA ZVONIMIRA, I BIŠE ZEMIJA PUNA SVAKOGA BLAGA I BIŠE VEĆE VRIDNA UREHA NA ŽENAM I MLADIH LJUDI, I NA KONJIH, NER I NADA SVE IMANJE: I ZEMIJA ZVONIMIROVA BIŠE OBIJNA SVAKOM RASKOŠOM, NI SE NIKOGAR BOJAŠE, NI JIM NITKORE MOGAŠE NAUDITI, RAZMI GNJIH GOSPODINA BOGA..."

Zvonimir je okrunjen u listopadu 1075. g. u bazilici Sv. Petra i Mojsija u Solinu (vjerojatno u Supljoj crkvi). Pod svojim žezlom još za Petra Krešimira IV. sjedinio je Slavonski dukat i Hrvatsku

KRALJA PETRA SVAČIĆA

- Dalmaciju.

Pod Zvonimirovom vladalačkom rukom obnavlja se hrvatska biskupija. U Kninu se stvara novo središte države, a u Biskupiji vjersko-kulturno sjedište s "pet crkava". Na sjeveru države Bašćanska ploča (oko 1100.) svjedoči natpisom na glagoljici, s hrvatskim jezikom, o vladanju Zvonimirovu u Marki Dalmacije - na Kvarneru. U Osoru je 1081.-1087. g. napisan Osorski evanđelistar (danas u Vatikanu). U uskrnoj pohvali ("Exultet"), u uskrnoj noći, pjevalo se za "našega kralja" - vjerojatno Zvonimira.

Papa je branio Zvonimira da ga ne napadne istarski knez Vecelin.

SMRT KRALJA ZVONIMIRA

O smrti kralja Zvonimira postoje u znanosti dva mišljenja. Neki misle da je umro prirodnom smrću. O tome svjedoči ispis iz prvorazrednog izvora - isprava kralja Stjepana II. od 8. rujna 1089. godine. Njome je Stjepan potvrdio splitskim benediktinkama zemlju lažane koju im je dao "nedavno preminuli kralj Zvonimir". Drugi tvrde da je ubijen na Kosovu polju. To temelje na drugorazrednim izvorima ljetopisaca napisanih s mnogo netočnosti, iz 13. do 16. st. Ne mislimo se, zbog prostora, zadržavati na analizi tih izvora. Cinjenica je da papinski dvor nije ničim reagirao na tobožnje ubojstvo svoga vazala što bi sigurno učinio da se radilo o nasilnoj smrti. Križarski ratovi, koji bi bili glavni povod ubojstva, počeli su desetak godina kasnije. Rim nije zaboravio Zvonimira. U papinskoj palači u Vatikanu naslikan je na jednoj freski hrvatski kralj Zvonimir kako polaže zakletvu, a o nasilnoj smrti za interese Crkve nije dobio niti mučeničku aureolu. Pismeni opisi nastali su kasnije, kad su Hrvati teško doživljavali rušilačke udarce turske sile. Samostanci i propovjednici nalazili su rješenja nevolja u "bezbožnom ubojstvu" dobrog i plemenitoga kralja i njegovoj kletvi.

DOBA NESIGURNOSTI

Dmitar Zvonimir (+ 1090.) nije ostavio ni jednog potomka, a Stjepan II. (1089.-1091.) ubrzo je od bolesti umro.

U dataciji presude zadarskog priora Drage (1091. g.) u korist koludrice Veke piše da je Ladislav (Vladislav), kralj Ugarske, postavio nećaka Alma (Almoša) za kralja Hrvatske. To je učinio smatrajući da mu po baštinskom pravu pripada Slavonija i Hrvatska. Na to pravo pozivala se Jelena ("Lepa"), Zvonimirova udovica,

sestra Ladislavova. Pisac "Chronikon pictum Vindobonense" (iz 1358.) naglasio je kako je Ladislav navalio na Hrvatsku: "jer mu je pripadala baština po kraljevskom pravu".

Koloman nije nastupao kao osvajač, nego ostvaritelj porodičnog prava te se okrunio u Biogradu za kralja. Stoga se u ispravi izdanoj 1102. g. u samostanu sv. Marije u Zadru naziva "milošću Božjom kralj Ugarske, Hrvatske i Dalmacije, nakon održana sabora, pošto bijah okrunjen u kraljevskom gradu Biogradu na moru, na molbu potpisanih mojih župana, a za milost Božju i spas svoje duše, dajem vječiti mir i kraljevsku slobodu samostanu redovnica blažene Djevice Marije, koji se nalazi u Zadru..."

Ne zna se sigurno kako je Koloman postao hrvatskim kraljem. Mađarski povjesničari smatraju da je pokorio Hrvatsku, a hrvatski da je sklopio ugovor ("Pacta Conventa"). Prema Nikoli Tomašiću (+ 1918. g.) to je bio međunarodni ugovor, a po Marku Kostrenčiću (+ 1976. g.) feudalni.

Ta se mišljenja osnivaju na spisu koji se nalazi kao dodatak trogirskog rukopisa Tome arhidakona, danas u Budimpešti, a počinje riječju "Qualiter". On nije isprava, nego opis sklapanja ugovora. Naime, 1102. g. Koloman se pripremao navaliti na Hrvatsku. Da bi spriječili krvoproliće, predstavnici 12-tero plemena Hrvatske otišli su na rijeku Dravu i sklopili ugovor s Kolomanom. Oni su obećali pomagati kralja, a on im je priznao njihove privilegije.

"Qualiter" je sastavljen u XIII. st. Stariji su ga povjesničari smatrali prijelomom izgubljene starije isprave, dok se danas to odbacuje jer hrvatski predstavnici na Dravi nisu bili iz cijele Hrvatske nego iz Ličke županije. Stoga to nije državni ugovor nego je nastao u organizaciji sitnih plemića (12. st.). Koloman je "dinastijskim pravom" dobio Hrvatsku, a ne mačem. Dobivši Hrvatsku, vlast je predao sinu Stjepanu II. Arpadoviću, kasnije kralju (1116.-1131.). Stoga su Zadran i crkvenim hvalospjevima (laudama) slavili dva Arpadovića: "Kolomanu, uzvišenu kralju Ugarske, Dalmacije i Hrvatske, život i pobjedu; Stjepanu, svijetlu našem kralju, život i pobjedu; Grguru, prečasnom biskupu zadarskom, zdravlje i život; Kledinu, slavnom knezu, život i pobjedu".

Hrvatska se pridružila Ugarskoj s kojom ju je vezala personalna unija, osoba vladara dok je svaka država sve ostalo imala svoje. Arpadovići u početku svoga vladanja uspjeli su uspostaviti

jaču vlast nad Hrvatskom.

SMRT KRALJA PETRA

Protivnici Arpadovića u Hrvatskoj izabrali su za kralja Petra (po nekima iz plemena "Svačića", a po drugima "Kačića"). Petar je stolovao u Kninu i neko vrijeme držao Knin i njegovo područje. Međutim, na ugarski prijestol sjeo je sposobni Koloman (1095.-1116.). On je prekinuo veze s antipapom i priznao legalno izabranog, u Bizanti udao sestru Irenu, sklopio savez s Mlečanima, iskoristio rodbinske veze. Naime, oženio se normanskom princezom Buzilom u hrvatskom gradu Biogradu. Time je za sebe pridobio tadanje velike sile. Ipak, Koloman nije olako osvojio Hrvatsku.

Kad su križari 1096. g. prolazili Hrvatskom, njenim dalmatinsko-zagorskim krajevima, susreli su se s netaknutom prirodom, šumovitom i teško prohodnom, naseljenom priprostim narodom koji pamti i na silu odgovara silom. U izvještajima Rajmunda od Agilesa i Vilima Tirskog nema spomena Kolomana, ni Ugra, što znači da Hrvatska nije bila još pokorena. Zemljom je vjerojatno vladao kralj Petar iz Knina grada.

Kad su križari prešli Hrvatsku, Koloman je 1097. g. s vojskom provalio preko Drave i prodrio do Petrova gvozda (Patur Gozdia). O tom kobnom za Hrvatsku događaju jedino je ostavio zapis Simun de Keza (oko 1285. g.).

"A on (tj. Koloman) poslao je vojsku u kraljevstvo Dalmaciju i dao ubiti kralja Petra koji je došavši pred Ugre u planinama koje se nazivaju Gozd, u spomenutim planinama pobijeden i ubijen. Stoga se iste planine sve do danas u mađarskom zovu "Patur Gozdia" (tj. Petrov gozd). Sjedište ovoga kralja bilo je u gradu Kninu".

AUREOLA MUČENIŠTVA

Povjesničar Dragutin Pavličević u svojoj "Povijesti Hrvatske" naglasio je kako se pogibija Petra Svačića usjekla "u memoriju hrvatskog naroda kao nacionalna tragedija". Brojni lokaliteti u Hrvatskoj svjedoče o tome, pa i blizu Drniša (Petrova gora - Mosec - Petrovo polje) o čemu je pisao Stjepan Gunjača. Na tome ćemo se kratko zadržati.

Za povjesničara Tadu Smičiklasa (+ 1914.) prvi period hrvatske srednjovjekovne povijesti završilo je na Petrovoj gori s "velikom porazom". Za njega prerano je izumrla narodna kraljevska dinastija. Plemenski interesi bili su jači od državnih - "Bani jači nego li kralji.". Osjećanje poraženog naroda Smičiklas je osvijetlio narodnom pjesmom koju je Pavao Ritter Vitezović (+ 1713. g.) preveo na latinski, a on je "vratio u hrvatski jezik": o lijepoj Mari koja traži zlatnu krunu, ali na svoju tugu, nalazi je jedino kod crnog "Magjarčića"

Svoju tužaljku završila je Mare: "Volila b' se utopiti, neg Magjaru ljuba biti".

U domoljubnom pjesništvu Petar je prisutan. Spominjemo ponajbolje: pjesme Antuna Gustava Matoša (+ 1914. g.) i poznati ciklus Vladimira Nazora "Petar Svačić" (četiri soneta).

Petar odlučno dovikuje neprijateljskoj hordi: "Ne tron se jedan ne ruši bez krvi!" Taj poklič je odluka borbe do kraja, poziv u svim vremenima, suprostavljanje svim neprijateljima i to "S krunom na glavi, s ponosom u duši!", da bi kaplja krvi kao biser zasjala na hrvatskoj kruni. U tom času krvavih strasti biskup poručuje Kolomanu da se mora poštivati mrtvaca i tuđu zemlju ne uvrijediti. U mračnoj noći, punoj grmljavine, sjene djedova čekaju kralja, vile ponoćnice tužno bugare, sveci se redaju uz mrtvog kralja i ljube ga u čelo.

Jedna od ponajboljih drama na povijesnu temu je trilogija "Mors regni" (Smrt kraljevstva) Frana Galovića (+ 1914. g.). U njoj je prikazao sudbinu triju kraljeva narodne dinastije: Zvonimira, Stjepana II. i Petra (Svačića). Slike su vjerojatno složene prema pisanju naših povjesničara. Uz propast hrvatske nacionalne države Galović se koncentrirao na smrt osoba - nosilaca dramske radnje, bez bučnih scena, zgusnute u najdubljim ljudskim osjećajima.

Osim pjesničkih vizija, koje tradiciju pretvaraju u izraze pune jeze i samilosti, jedan se domorodac osvrnuo na tragičnu smrt kralja Petra. To je fra Petar Krstitelj Bačić (+ 1931. g.) iz Miljevaca (Brištana). Povučeni franjevac posvetio je cijeli život radu, pisanju povijesnih članaka i rasprava o hrvatskoj i franjevačkoj povijesti. U "Splitskom Jadranu" 1923. g. napisao je "Grad Kamičak na Krki kolijevka Petra Svačića, vojvode Domalda i Nelipića" (V. 1923, br. 6-9.). Kasnije je izneseno gradivo razradio u omiškoj "Jadranskoj vili" (II/1929, br. 7-12) i "Plemići roda Svačića" (III/1930, br. 8-11.).

Godine 1928. sigurno nagovoren od Bačića, veliki versifikator fra Klement Bušić (+ 1935. g.) sastavio je deseteračku podulju pjesmu

Kamičak, današnji izgled...

"Grad Kamičak" i objavio u "Jadranskoj vili" zapravo stavljen u verse tekst Bačićevih rasprava:

"Primi vijenac, što ti vila daje

U znak, Hrvat da za tobom haj!"

Tvrđava Kamičak privlačila je fra Petra, ponosnog što se u njezinoj blizini i on rodio i odgojio. Međutim, ne zna se kad je podignuta tvrđava u blizini Roškog slapa niti da li su njeni gospodari bili Svačići i da li im je pripadao kralj Petar. Bačić se oslanjao na Vj. Klaića, što se danas smatra nesigurnim. Bačića je u to još više uvjeravalo jer su se i u njegovo doba neke zemlje u blizini tvrđave nazivale "Svačice". Priznao je: "To je jedina sveta uspomena sačuvana u narodu po predaji". Bačić zna i za ostatke crkve u podnožju grada koje su se 1928. g. vidjele, ali

su nestale jer su ih iskrčili seljaci i nisu mu dali niti da u temeljima izmjeri visinu i dužinu zidina. Iz Kamička su po Bačiću svi bili od roda Svačića i to: Slavić i Petar kralj, te knez Domaldo, knezovi Nelipići, knezovi Mišljenovići, Utišinovići i knezovi Bartakovići. Ti knezovi mogli su imati vezu s Kamičkom, ali ne i s Petrom. Fra Petar je predstavnik tradicije i stoga mu je dopušteno s poticajnim povijesnim zgodama poticati sinove domovine na žrtvu i rad u borbi za slobodu i napredak domovine.

Zbog toga je i Jakov Gotovac (+ 1982. g.) skladao 1969. g. operu "Petar Svačić". Dobro došla u miljevački kraj.

ANTE FRA JOSIP SOLDÓ

SVETKOVINA IMENA ISUSOVA

Dan kada je sv. Bernardin Sijenski pred Crkvenim sudom i papom Martinom V. obranio pravo na slavlje Imena Isusova, jest 14. siječnja. U početku taj datum uzet je u liturgijski kalendar kao dan svetkovanja, a svetkovina je uvedena pod imenom Trijumf Imena Isusova. Kroz vrijeme, u skladu s prilikama i promjenama, svetkovina Imena Isusova nekoliko je puta mijenjala datum svetkovanja. Drugim vatikanskim koncilom ovaj blagdan biva stavljen na 03. siječnja te je tako ostalo i do danas.

Sv. Bernardin bio je franjevac, pa je stoga ovaj blagdan prvenstveno franjevački blagdan. Neke franjevačke župe, u skladu s tradicijom, održavaju običaj svetkovanja Imena Isusova na 14. siječnja.

Jedan divni primjer poštivanja običaja i tradicije sigurno je i naša župa, župa Miljevci gdje smo prisustvovali slavlju Imena Isusova, sv. misi i blagoslovu s Presvetim Sakramentom.

Misu je predvodio i tijekom nje propovijedao provincijal o. fra Žarko Maretić uz koncelebraciju pet svećenika, bili smo prisutni i mi, novaci s Visovca, sa svojim mešтром i gvardijanom.

Izenadio me broj vjernika koji su prisustvovali obredima, naime, bio je radni dan, vrlo hladno i pod snijegom, a crkva je unatoč tome bila puna vjernika među kojima je bilo i veoma mnogo djece.

Provincijal je u svojoj propovijedi naglasio veliki značaj svetkovanja Imena Isusova u našem narodu, dužnost da ga slavimo i častimo, a zatim ukratko sagledao mnoga dobra koja su proizašla i proizlaze iz čašćenja Imena Isusova. Nakon prvog dijela propovijedi posebnu pozornost posvetio je problemu psovke općenito, a osobito psovanju najviših vrijednosti čovjekove osobnosti: svetinja, roditelja... Problem psovke naš je, možemo reći, nacionalni problem u čijem rješavanju možemo i moramo sudjelovati svi i uvijek!

O. provincijal fra Žarko Maretić propovijeda

Poruka je jasna, jednostavna i lako razumljiva. Tijekom svete pričesti narod je zapjevao "Zdravo tiho, zdravo krvi Isusova" i "Budi hvaljno", što je oduševilo i ushitilo sve prisutne. Tradicionalni napjev s ritmom i melosom poskočnice ili budnice, kojega znaju još samo oni stariji ljudi ovoga kraja, zaorio se crkvom kao obećanje da se običaji neće zaboraviti i nada da će tradiciju nastaviti mladi, kojih je bila puna crkva. Ovo je divan primjer simbioze franjevaštva i naroda, koji između brojnih svojih ciljeva, pokušava održati tradiciju i sve dobro koje ona u sebi nosi.

Nakon svete mise i blagoslova župnik fra Ante, domaćin, ugostio je i počastio ručkom i ugodnim razgovorom braću koja su došla uveličati ovaj blagdan.

Fra Ljubomir Ladan

“O lijepa, o draga, o
slatka slobodo,

dar u kom sva blaga višnji nam
Bog je dô,
uzroče istini od naše sve slave,
uresu jedini od
ove Dubrave,
sva srebra, sva zlata, svi ljudski
životi
ne mogu bit plata tvoj čistoj
ljepoti”!

Ivan Gundulić

“Za tu slobodu Krist nas je
oslobodio. Prema tome, budite
nepokolebivi i ne dopustite da
vas ponovo upregnu u jaram
ropstva”!

Sv. Pavao (Gal 5, 1).

DVI POVIJE VAŽN OBLJET

DESETA
OBLJETNICA
OSLOBOĐENJA
MILJEVACA

Vijeće za obiljež
Ivan Aralica, Ivica
Buljević, visovački gv
Ivić, Vinko Ivić, Ante K
Branko Malenica, Nik
Samac, Jasna Skelin

VIJE IJSNO ZNE ETNICE

DEVETSTOTA

OBLJETNICA

SMRTI

POSljednjeg

HRVATSKOG

KRALJA PETRA

SVAČICA

Malo je mjesta kao što su Miljevci, uz koja su vezani tako značajni pojedini povijesni likovi naše hrvatske povijesti. Nizu proteklih slavlja pridružujemo ove godine već najavljenju obljetnicu našeg posljednjeg kralja Petra Svačića, rođena, kako kaže naš kardinal Juraj Utišinović, u gradu Kamičku na obalama rijeke Krke (Miljevcima).

Dok su ostali velikaši Hrvatske pristali da hrvatska kruna ide na tuđinsku glavu naš kralj Petar to ne htjede, nego se odlučio sa svojima tomu oprijeti i uspravno umrijeti za svoju domovinu Hrvatsku i za hrvatsko dostojanstvo. Tu nam je on svojevrsni putokaz kako valja živjeti za slobodu i dostojanstvo svoje domovine i svojih ljudi, pa i onda kad ostaneš sam na bojištu.

S ovih naših miljevačkih prostora iznikoše velikani: zadnji kralj naše hrvatske krvi - P. Svačić, prvi hrvatski kardinal Juraj Utišinović, a u povijesnim prijelomnim trenucima pohodiše naše Miljevce Stjepan Radić, koji je tu održao svoj posljednji govor prije pogibije u Beogradu, i prvi predsjednik Hrvatske države dr. Franjo Tuđman, koji je 1971. tu iznio program stvaranja Hrvatske države. Njima smo podigli spomen-obilježje, a ostaje nam da i kralju svome znak postavimo. Zato smo otvorili žiro račun i kunski i devizni i tko misli, poglavito oni koji imaju radnje i trgovine, za spomenik kralju uložiti, neka na račun uplate najkasnije do 15. svibnja ove godine, jer će sredstva odrediti veličinu i snagu spomenika koji bi bio otkriven uoči Gospe od Milosti 14. rujna, kad ćemo u posebnoj knjižici objaviti imena svih onih koji u tu svrhu novac ulože.

Obilježavanju obljetnice pridružuju se povijesni instituti hrvatsko - mađarski, koji će održati simpozij o Petru Svačiću, a zbor i orkestar HRT-a izvest će operu Jakova Gotovca "Kralj Petar Svačić", ovdje u dvorani na Miljevcima uoči Gospe od Milosti.

Pridružimo se odlučnosti naših otaca i ne zaboravimo pretke naše.

Neka nam djeca uče kako se voli domovina Hrvatska i kako valja nastaviti tradiciju otaca.

Uplatimo koliko možemo na sljedeći (žiro) račun:

Župa Imena Isusova

Miljevci, Drinovci

Broj 2485003 - 1100219752.

Devizni račun: Župa Imena Isusova

Miljevci, Drinovci

CROATIA BANKA d.d. Zagreb

Poslovnica Drniš

SWIFF: CROA HR 2x

3-241-00118-0 s naznakom za 900. obljetnicu smrti kralja Petra Svačića

obilježavanje 900. obljetnice smrti posljednjeg hrvatskog kralja Petra Svačića: a, Ivica Bačić, Ivan Bačić, Jakov Bačić, Gordan Baraka, župan šibensko-kninski, fra Ivan vački gvardijan, Ante Dželalija, drniški gradonačelnik, Ilija Galić, Ante Gverić, Miroslav ć, Ante Kulušić, Marija Kulušić, Neven Kulušić, Ivica Lovrić, Mladen Lovrić, Ante Malenica, nica, Nikola Malenica, Marko Mengušić, Ivica Mudrinić, Ivan Pulić, Mate Puljić, fra Šime a Skelin, Zvonimir Skelin, Josip Stojanović, Ante Škeljo, fra Ante Vukušić, župnik.

RAZGOVOR S OBITELJIMA ANTE I RADE LOVRIĆ

Povodom godine obitelji u našoj Crkvi razgovarali smo s obitelji Ante i Rade Lovrić o obitelji jučer, danas i sutra. Svagdašnja situacija nas poziva da treba nešto dobro i lijepo učiniti za obitelj. Otvorimo svoja srca i svoje oči te s pažnjom i ljubavlju osvježimo naše obitelji.

- Godina je obitelji u našoj Crkvi. Što to znači za vašu obitelj?

- Godina obitelji za našu obitelj znači da više vremena provodimo zajedno, da se više molimo Bogu kad smo skupa, da razgovaramo, da se više potpomognemo.

- Kako vi doživljavate obiteljsko zajedništvo u vašoj obitelji?

- Našu obitelj doživljavamo u Božjem duhu i vjeri u Boga i u ljubav.

- Molim vas predstavite se i recite kako ste vi uredili vašu obiteljsku zajednicu?

- Članovi naše obitelji su Ante, Rada, Domagoj, Milka-Monika i Antonio Lovrić, dok su tu još i Nikica (Antin brat) i njihov otac Zvonko. Našu obiteljsku zajednicu uredili smo s puno ljubavi posvećenu sakramentom ženidbe.

- Posvećuju li Crkva, država i društvo dovoljno pozornosti obitelji?

- Danas je jako teško živjeti, standard je sve slabiji, zahtjevi su sve veći. Obitelj mora imati čvrstu volju da sve kušnje današnjice izdrži. Današnja vlast umjesto da pomaže svome narodu, ona uvodi sve više poreza tako da običnom radniku ostane jako malo za osnovne potrebe života. Naša kršćanska vjera i Crkva najviše su zabrinuti za obitelj, jer jedino

Ante, Antonio, Rada, Milka-Monika i Domagoj je Crkva uvidjela da je hrvatski naraštaj u drastičnom opadanju i zato je posvetila ovu godinu obitelji.

- Kako biste opisali današnju obitelj?

- Današnja obitelj u gradu živi u trci za vremenom dok se na selu živi ljepše, zadovoljnije, više imamo vremena jedni za druge, družimo se i sastajemo.

- Koje su to radosti, a koje su poteškoće u obitelji s kojima se vi susrećete?

- Radost u obitelji su prvenstveno djeca, jer ona su najveći dar Božji. Poteškoće su financijska sredstva, jer su današnja vremena prezahtjevna. Htjeli bi djeci omogućiti što je više moguće, a to je jako teško, kad je sve više nezaposlenih, a sve je skuplje i skuplje.

- Mi smo organizirali na razini župe pouke za obitelj, a sada to činimo na razini dekanata. Što mislite o tome?

- Na poukama smo bili prisutni tri večeri za redom. Čovjek uvijek misli da sve zna, ali kad posluša pouke tek tad uvidi da tako malo zna. Vjerujte, odlaske na pouke toplo preporučujemo svim obiteljima. Ne samo da ćete čuti korisne riječi, već tu je i druženje, izmjenjivanje mišljenja. Kući ćete se vratiti u duhu bogatiji i u srcu radozniji.

- Što vi roditelji činite za svoju djecu i što od njih očekujete?

- Prije svega, da se zahvalimo dragom Bogu na najvećem daru, a to su naša djeca. Nastojimo našu djecu odgojiti u kršćanskom duhu, da ih izvedemo na pravi

Božji put, da je u životu dobro činiti dobro, da vole svoju domovinu i da je najljepše biti sretan i svoj na svome.

• A vi djeco što vi mislite odgajaju li vas vaši roditelji u kršćanskom duhu?

- *Nas mama i tata odgajaju u ljudskom i kršćanskom duhu, molimo skupa za objedom Boga.*

• Jeste li zaposleni?

- *Da. Firme su pod stečajem, plaće nemamo, živimo od svega pomalo.*

• Imate li vremena za obiteljsku molitvu i nedjeljnu svetu misu?

- *Obiteljsku molitvu molim uvijek nedjeljom kad smo skupa za objedom. Za nedjeljnu svetu misu imamo uvijek vremena. Sveta misa nije pitanje vremena, to je za našu obitelj svečanost koja se ne može propustiti. Mi naše vrijeme i obaveze podredimo svetoj misi. To nas čini sretnijim, veselijim i daje nam snage da izdržimo sve kušnje tijekom tjedna do iduće svete mise.*

Uspomena Prve svete pričesti Milke-Monike

• Vidim da vaša djeca aktivno sudjeluju na nedjeljnoj misi, jedno svira, drugo ministrira, treće čita. Kako to vi uspijevate kad drugi smatraju da to nije danas u "modi"?

- *Bit ćemo iskreni, u početku kad smo se vratili iz prognanstva naš stariji sin je trebao ići na misu za pripremu svete krizme i rekao nam je: "Neću ići na misu bez vas", i vjerujte od tad idemo redovito na misu svi zajedno. Sveta misa nije "moda", teško onome tko tako misli. Na svetoj misi treba sudjelovati i doživjeti je. Ona nije "moda" koja se može kupiti.*

• Za vrijeme blagoslova obitelji podijelio sam svakoj obitelji "Molitvu obitelji". Molite li je redovito i kako je molite?

- *Mi molimo "Molitvu obitelji" svaki put kad smo skupa za objedom.*

• Što smatrate da bismo trebali učiniti na razini župe za naše obitelji?

- *Trebali bi organizirati što više obiteljskih pouka, sastajati se i družiti jedni s drugima, potpomagati se, pa bila to i lijepa riječ.*

• Što biste preporučili obiteljima naše župe?

- *Preporučili bi im da idu na pouke, da sa svojom djecom idu na svetu misu, da mole sa djecom u kući kad su skupa. Neka djeca osjete zajedništvo, ljubav i vjeru. Obitelj je najveći fakultet naše djece!*

• A čitateljima našeg župnog lista, što biste preporučili njima?

- *Dragi Miljevcani i svi čitatelji našeg lista u domovini i dijaspori! Nemojmo dozvoliti da se naš jedini list Miljevci prestane tiskati. Jedna kuna, jedna riječ čini ga trajnijim, većim i dužim. Hvala!*

Povodom ovog razgovora obitelj Ante i Rade Lovrić htjela bi pozdraviti sve ljude dobre volje i neka vas dragi Bog čuva, da vam snage da ustrajete u svim kušnjama. Pozdravljamo vas sa kršćanskim pozdravom Hvaljen Isus i Marija!

• Hvala na razgovoru.

- *Hvala i vama.*

Razgovor vodio župnik

OBITELJ - MODEL IDENTIFIKACIJE I ŽIVOTNI UZOR

U našoj biskupiji ova je godina posvećena obitelji. Time se željelo u pastoralnim nastojanjima tijekom ove godine staviti naglasak na evangelizaciju, kršćanski odgoj i duhovnu obnovu obitelji. Potaknuta tom činjenicom, želim ovo kratko razmišljanje posvetiti odnosu mladih i obitelji.

Obitelji, kao instituciju, možemo promatrati sa sociološkog, političkog, kulturnog, pedagoškog, teološkog, antropološkog vidika. No, ja ću se ipak zaustaviti na obitelji kao primarnom odgojnom čimbeniku u oblikovanju identiteta kod mladih. Iako obitelj gubi svoju dominantnu odgojnu ulogu u društvu, ona je ipak još uvijek odlučujući čimbenik u socijalizaciji, tj. prenošenju temeljnih vrednota na mlade generacije.

Većina istraživanja koja su provedena među mladima u zadnjih 20 godina, pokazuju da obitelj kao vrednota još uvijek visoko kotira. Mladi izjavljuju da im je obitelj najvažnije životno uporište i jedino se u njoj osjećaju potpuno sigurni. U krutim odnosima koji vladaju u današnjem svijetu, obitelj se ponovno nameće kao imperativ, kao sigurno utočište gdje pojedinac pronalazi ljubav, pažnju, podršku i zaštitu od svih negativnih vanjskih utjecaja. Mladima, koji strahuju od odrastanja i koji su nedozreli za životne izazove, potrebno je zdravo obiteljsko ozračje kao odskočna daska u budućim važnim životnim iskoracima.

Imajući u vidu važnost obitelji i njene uloge u društvu, nameće mi se nekoliko pitanja: možemo li još uvijek govoriti o tradicionalnom modelu obitelji ili su, pak, na vidiku neki "novi oblici" suživota koje nam je

Bogatići: "Mala bazična zajednica"

teško svesti pod jedinstveni-klasični pojam obitelj? Zauzima li obitelj primarno mjesto u socijalizaciji mladih generacija, tj. u prenošenju temeljnih vrednota ili su to preuzele neke alternativne društvene institucije? Je li u današnjem društvu obitelj adekvatno mjesto za uspostavljanje autentičnih međuljudskih odnosa? Može li obitelj, kakvu doživljavamo danas, biti potpora u izgradnji čvrstog identiteta?

Ako bismo pokušali dati samo kratke odgovore na gore navedena pitanja, lako bismo se uvjerali kako današnja slika obitelji sve više poprma neke nove obrise u kojima možemo iščitavati sve složeniju društvenu zbilju u kojoj živimo. Naime, tradicionalna-homogena obitelj doživjela je duboke promjene i veoma je teško predvidjeti njene posljedice. Živimo stvarnost prijelaza od jedinstvenog modela obitelji na pluralitet oblika "života zajedno". Te se promjene reflektiraju na različite načine: u stalnom je porastu broj rastavljenih obitelji; sve su zastupljenije i društveno

prihvatljivije nelegalizirane veze; raste broj djece rođene izvan braka, kao i onih koja žive samo s jednim roditeljem; u zadnje vrijeme sve se češće suočavamo s problemom zlostavljanja djece u vlastitoj obitelji; u stalnom je opadanju plodnost, i sve češća pribjegavanja različitim oblicima umjetne oplodnje; nesiguran status starijih i bolesnih članova obitelji.

Sve ovo ukazuje da suvremena obitelj proživljava duboku krizu i kao takva sve je manje sposobna izvršavati svoju temeljnu zadaću: biti mjesto sretnog odrastanja, škola umijeća življenja, mjesto prenošenja i svjedočenja vjere, mjesto identifikacije i prihvaćanja temeljnih vrednot, mjesto gdje se čovjek rada i gdje umire. Kada obitelj nije na razini svoga zadatka, onda nam je jasnije zašto su današnji mladi bez jasne životne vizije; bez čvrstog stava i vrijednosnog uporišta; bez perspektive za budućnost; zašto pribjegavaju različitim oblicima ovisnosti i kriminalnim radnjama; zašto su bez radnih

navika i željni brzih rješenja bez odgovornosti za vlastito i društveno dobro itd. Zar se smijemo nadati da "bolesna" obitelj može osigurati "zdravu" mladost?

Budući da se suvremeno društvo sve manje temelji na kršćanskim zasadama, i da odgojnu ulogu sve više preuzimaju druge institucije (posebno masovni medij), ponovno se nameće potreba da obitelj bude temeljni odgojni čimbenik. Samo u obitelji pojedinac se može odgojiti i osposobiti za odgovorno sučeljavanje sa svim životnim izazovima. Pred nama su mlade generacije, duhovno ranjive, koje gube svoj, ne samo kršćanski nego i već kulturni, povijesni i nacionalni identitet. Susrećemo generacije dezorijentiranih koje očekuju da ih netko usmjeri i da im dade čvrsto jamstvo da se isplati živjeti - da život ima smisla.

U današnjim društvenim okolnostima veoma teško je postati odrastao - izgraditi čvrstu osobnost, ali je isto tako teško biti odrastao - biti model

Blagoslov uskrasnih jela

identifikacije i životni uzor. No, jedno je sigurno: bez cjelovite i stabilne obitelji nema ni zrelih pojedinaca.

Kada razmišljamo o obitelji, valja napomenuti, da se još uvijek vjera u većini slučajeva prenosi preko obitelji, tj. većina mladih koji vjeruju, vjeruju zato jer su odgojeni u kršćanskoj obitelji. To znači da vitalnost Crkve ovisi o obitelji. Nije to

samo čista konstatacija, već izazov za Crkvu. Briga za obitelj trebala bi biti pastoralni prioritet. Ako današnje društvene okolnosti razaraju obitelj, onda se to direktno odražava i na samu Crkvu. Stoga je goruće pastoralno pitanje: što učiniti i kako djelovati da sačuvamo obiteljsku zajednicu? Jer samo na taj način osiguravamo regeneriranje same Crkve.

s. Valentina Mandarić

SASJEČEN OŠTRICOM MAČA

U spomen JURJU UTIŠINOVIĆU, pavlinu i kardinalu, za 450. godišnjicu njegove smrti.

O zemljo Hrvatska moja, što nosiš križa svog znamen,
Stradanja, patnje i muke, i često polje si bojno,
Krvlju je Tvojih svjedoka svaki nam poskropljen kamen;
Iz žrtve svjetlosne Tvoje rađa se potomstvo brojno.

Jedan od sinova Tvojih, što ponos bješe nam roda,
Za KRST i SLOBODU ČASNU, za svoju vjeru je pao,
I poput presjajne zvijezde svijetli sred hrvatskog svoda;
Ko brana - gvozden stup on je pred moćnim silnikom
stao.

Dijete je našega kraja - Drniške krajine plamne,
U župi MILJEVCI rođen, uz bistro planinsko vrelo,
Slušao često je pjesme junačke - podvige slavne;
Snaga i ponos je preda njegovo krasila čelo.

Bojovnik bješe i pavlin, biskup i vojvoda vrli,
Sudac, kardinal Crkve - sa čvrstim značajem čistim,
U vojsci Zapolje kralja on u boj golemi hrli,
Uvijek pod zastavom Križa - s pogledom dubokim, bistrim.
I protiv turske se sile, ko Ivan Kapistran, bori,

Čelične oklope nosi vrh svoje mantije bijele,
Dinarski značaj sad u njem - plam vjere djedovske
gori,
I čete borbene s njime pobjede velike dijele.

Al zavist Habsburške krune pogodi njega; on pade ...
Sasječen oštricom mača, žrtva gle nevina posta,
Za vjeru, pravdu, slobodu-istinu života on dade,
Al svome Bogu i rodu on vjeran dokraja osta.

+++++

O zemljo Hrvatska moja, očuvaj spomene svete,
Sinova slavu pronosi i cijelog našega roda,
Jer svi su pali zbog vjere-slobode od sile klete...

O JURJU, pavline vrli, ko zvijezda blistaj sred svoda!
Samostan sv. Klare, S. MARIJA OD PRESVETOG
SRCA
(Anka Petričević)

Split, 7.XII. 2001.

AGRESIVNO PONAŠANJE SVE ČEŠĆA POJAVA

Nekoliko primjera iz Obiteljskog savjetovališta:

- Ne znamo što ćemo s našim mališanom, u vrtiću je, a mi već ne možemo izaći s njim na kraj. Strašno je nemiran, živahan ...

- Dijete nam ide u drugi razred osnovne škole, a već nas je učiteljica pet puta pozivala u školu na razgovor od početka ove školske godine. Kaže da je nemoguć, zadirkuje drugu djecu, svađa se, više, ruga se, baca torbe, često izazove tuču.

- Doktorice, pomozite nam, imamo u kući 13-godišnjaka, doskora s njim nismo imali problema, a sada su počele loše ocjene, izostaje s nastave, nitko mu ništa ne može reći, odmah "poludi". U kući su nam učestale svađe i susjedi nas čudno gledaju ...

- Osmi razred je završila odličnim, upisala gimnaziju i tada je počelo; loše ocjene, izostanci iz škole zbog kojih je na kraju i isključena iz škole, agresivno ponašanje prema majci, ignoriranje oca, ucjenjivanja ako mi ne date, ne dopustite, vikat ću, pa neka svi čuju, kakvi ste vi roditelji...

- Imam 14 godina, možete li mi reći kako pomoći svojim roditeljima? Otac često pije. Takav je nemoguć. Čim dođe kući više, psuje, baca sve što mu nije po volji, tuče majku i nas djecu. Za sve smo mu mi krivi. Majka plače, više, često bježi od kuće, ponekad mu se suprotstavi, a tada scene, scene, scene...

- Evo nas doktorice, i na kraju do vas. Muž i ja smo predali papire za razvod braka. Ne možemo više zajedno, nestalo je ljubavi, a među nas se uselila mržnja, vika, nepovjerenje, srdžba, neka vrsta agresivnosti je stalno prisutna...

AGRESIVNOST je:

- neodoljiva pratilica ljudskog života
- probija se u pojedincu
- razorno djeluje u obiteljima
- podmuklo djeluje u rastavama brakova
- organizirana u skupine djeluje apokaliptički (terorističke grupe)
- "ubija" pojedince u javnim medijima
- simptom ranjene ljubavi i povjerenja
- pakao, zlo smrt.

AGRESIVNOST je znak:

- da su se u čovjeku nagomilali neriješeni konflikti
- da nešto boli
- da se ne mogu ujednačeno razvijati tijelo, duša

i duh

- reakcije čovjeka da se povrijedi, ošteti, razori ili ugrozi nečiji identitet
- da se nad nekim vrši fizičko ili psihičko nasilje
- nesigurnosti, nepovjerenja, straha, samoće, neprihvaćenosti, manjka ljubavi
- nepoznavanja Boga, udaljavanja od njega i neprijateljstva s njim.

Agresivnost izvire iz zlog srca i tako ruši duhovne vrednote u sebi i drugome. Zato bi se sva Isusova nauka mogla svesti u jednu njegovu rečenicu: "Došao sam promijeniti srce ljudsko". Ne učini li čovjek korak prema ljubavi i povjerenju, vjerujući u Božju ljubav, ostaje prepušten razornom djelovanju agresivnosti. Kad se čovjek odluči sresti s Gospodinom i ostvari taj susret, tada se u čovjeku dogode čudesne stvari:

- spozna da je Bog istina i ljubav
- da je On mir naš
- svaki dan "čuje": "ne boj se jer ja sam s tobom"
- sve se u čovjekovom srcu mijenja
- život dobiva smisao, nadu, povjerenje
- prijatelj je ljudima i Bogu
- blagoslov je svojoj obitelji
- jer je zdrav sve ozdravlja oko sebe

Nalazimo se u godini obitelji, svim članovima obitelji želim da nadu mir i žive u miru, ljubavi i međusobnom poštovanju.

Svim čitateljima župnog lista "Miljevci" želim sretan Uskrs!

dr. Jozefina Škarica

Tu sam se rodio...

BIOLOŠKI RAT ILI BIOTERRORIZAM, STANJE ILI BOLEST?

U današnje vrijeme biološko oružje zasigurno predstavlja najubojitije, najrazornije i najučinkovitije sredstvo masovnog uništenja i istrebljenja ne samo čovječanstva već i svih drugih živih bića i života uopće. Biološki agensi su živi prirodni ili genetički proizvedeni mikroorganizmi (bakterije, virusi, gljivice) ili infekcijske materije koje su oni proizveli (toksini), a koriste se za izazivanje bolesti ili smrti ljudi, životinja ili biljaka, ili uništavanje života uopće. Primijenjene biološke agense u cilju vođenja biološkog rata (bioterrorizam) nazivamo biološko oružje. Iz prošlosti je poznato da su prirodne elementarne nepogode i katastrofe većih razmjera (poplave, potresi, uragani, glad) dovodili do masovnih ljudskih žrtava na koje čovjek nije mogao značajno utjecati. U našoj bliskoj prošlosti svojevoljno je čovjek proizveo i uporabio nuklearno i kemijsko oružje kojim stalno prijeti i to sve u ime nekakve obrane ili mira. U odnosu na nuklearno i kemijsko oružje, kojih je proizvodnja vezana za instalacije visokih tehničkih i tehnoloških zahtjeva, proizvodnja bioloških agensa relativno je jednostavnija, a takvo oružje dostupno je lakšoj krađi. Stoga, različite terorističke grupe mogu doći do ovakvog oružja, programa njegove primjene i uporabiti ga u posve druge svrhe od onih za koje ih je njihov gospodar namijenio. Biološko oružje pripada u tzv. "tiho oružje", a zbog perioda

Ostatak postelje koju su ostavili "vanzemaljci"

inkubacije (od stavljanja u djelovanje do prvih učinaka) može se primjenjivati prikriveno, posebice u bioterorističkim akcijama. Dodatna poteškoća je u nemogućnosti rane detekcije ili uopće nedetektiranja tih bioloških agensa. Biološki agensi korišteni u ratne svrhe apsolutno su prljavi i neljudski čin, neovisno tko ih koristi. Moćne svjetske sile ne misle tako već isključivo sebi pripisuju pravo pripreme, posjedovanja i namjene bioloških agensa i ponašaju se svjetskim gospodarima i policajcima. Čini se da baš ništa nisu naučili iz povijesti krojeći sadašnjost sebi i drugima po svojoj volji. Danas ovo pogubno, zastrašujuće oružje posjeduju mnoge zemlje (SAD, Velika Britanija, Rusija, Irak, Sjeverna Koreja, Iran, Kina i druge). Iako se primjeri biološkog terorizma javljaju polovicom proteklog (XX.) stoljeća, tek pojava spora bedrenice (antraks) na Floridi (SAD) u listopadu protekle (2001.) godine razbudi je i zastrašuje čovječanstvo. Ne trebamo očekivati veliki rat u kojem će konvencionalno oruđe i oružje u rukama vojnika igrati

značajnu ulogu. Iako je većina ljudi još uvijek sklona zatvoriti oči pred stvarnim činjenicama da se u svijetu intenzivno radi na usavršavanju proizvodnje bioloških agensa (mikroba), biološki rat je današnja realnost. Prikładna biološka sredstva svakako su bedrenica (*Bacillus anthracis*), tularemija (*Francisella tularensis*), kuga (*Pasteurella pestis*), Q groznica (*Coxiella burnetti*), pjegavac (*Rickettsia prowazeki*), trbušni tifus (*Salmonella typhi*), velike boginje (*Variola virus*) i druge poznate ili nepoznate bakterije i virusi. Već sama pomisao na biološki rat i njegove moguće učinke stvara u svakom čovjeku strah, paniku, izgubljenost, nesigurnost i beznadnost, zapravo u njega se uvlači ratna psihoza od mogućeg samouništenja. Odgovor na pitanje o početku takvog rata samo po sebi dodatno pojačava paniku i zabrinutost. Naime, biološki rat već traje, a moćni svjetski političari, koji nas sve neprestance uvjeravaju u svoju demokraciju, moralnost i pravednost, čak i u takozvane obrambene ciljeve, stalno stvaraju programe primjene i

vođenja tog rata. Dakako ti isti silnici određuju i intenzitet i prostor gdje će se takav rat voditi. A kakav je odnos snaga, tko je agresor, a tko se mora braniti, kakva je osposobljenost suprotstavljenih strana, izazovna su pitanja. S jedne strane su oni koji posjeduju virulentne mikroorganizme, sredstva njihove primjene, možda i osobnu zaštitu, bilo u obliku tehnike ili cjepiva, a s druge strane su oni koji barataju tradicionalnim oruđem i oružjem (puška, tenk i/ili možda zrakoplov) i tradicionalnom zaštitom (maska, kabanica i slično). S materijalnog gledišta oni prvi spomenuti imaju novac, a ovi drugi imaju siromaštvo. Siromašni neće napadati, to je valjda svakom jasno. A zašto i čemu onda bogati proizvode biološke agense, tj. biološko oružje za svoje obrambene ciljeve i gdje će se to oni braniti? Neka poslušaju pjesmu našeg hrvatskog pjevača "U mom dvorištu ". Ako već hoće proizvoditi to razarajuće oružje neka ga čuvaju i primjenjuju u svom "dvorištu ". Ovakva zbivanja te poimanja istine i prava stvaraju plodno tlo i uvjete za nastanak bioterorizma . Terorističke grupe ne izbjegavaju samouništenje u okolnostima u kojima svom protivniku mogu uzvratiti udarac i osvetu . I tu je najveći problem i opasnost. Biološki agensi su opasnost svima: onima koji ih proizvode i s njima prijete drugima i onima koji ih se dohvate i primjenjuju, ali i onima koji nemaju ništa s tim zlom kojem su bezrazložno izloženi mimo svoje volje. Tako bioterorizam postaje ne samo stanje već i bolest pandemijskih razmjera raširena svugdje u svijetu. Bioterorizam s političkog i sociološkog gledišta odraz je tih odnosa, ali je isto tako opravdano svrstavanje bioterorizma u bolest zbog

dokaza da ga izazivaju biološki agensi, mikroorganizmi, bakterije ili virusi, prirodni ili genetički proizvedeni. Ovu bolest čovjek bi mogao staviti pod nadzor. Na žalost spomenutim silnicima to nije interes. Glavni im je interes novac i druga materijalna bogatstva, misleći da o njima sve znaju i s njima mogu upravljati svugdje i u svako vrijeme. Međutim, gospodarenje ljudima i tuđim dobrima zauvijek će ostati opasnim, tragičnim, prolaznim i neodrživim nasiljem.

U glavama moćnih gospodara i vlastodržaca su izbljebile zastrašujuće slike Hirošime i Nagasakija nastale nakon suludog nuklearnog ratovanja Amerikanaca u Japanu. Ako i namjerno zaboravljaju prošlost, posljedice tog zlodjela i danas jasno upozoravaju svakog, makar malo pametnog i poštenog čovjeka, na svu pogubnost tog čina. Nažalost i danas se moramo zapitati: zašto se čovjek već jednom ne počne brinuti za svoju sigurnost i što je s njegovim razumom i poštenjem? Ne tako davno razgovarao sam s jednim starcem, neposredno prije njegove smrti, o sličnoj temi, o lopovluku. I ja sam se pitao gdje je lopovu razum, gdje mu je moral. Starac me s čuđenjem promatrao rekavši "nije lopova briga da je lopov, a kad bi ga bila

briga ne bi ni bio lopov". I zaista, prisjećajući se ovakve izreke iskusnog i mudrog starca pitam se brine li gospodara "mikroba bioterorizma" aktualna i prijeteća opasnost biološkog rata. Tek malo optimizma nalazim u saznanju da taj "virus bioterorizma" ne trpi gospodara. Naime, biološki agensi mogu nekontrolirano promijeniti svoju ćud ("maligno alternirati") i na taj način stvarati nepredvidive učinke. A tada je i gospodar ugrožen. Preostaje nam svima čim prije, a najbolje već odmah, naći načine kojima ćemo u to uvjeriti samozvane gospodare.

Doc. dr. sc. Boris Dželalija

USKRS

Uskrs je rođenje novoga djeteta, Uskrs je kao kad nađeš novog prijatelja.

Uskrs je kao čovjekovo srce, otvoreno prema Bogu, bez grijeha.

Uskrs je dan kad je Isus zlo ugasio.

Uskrs nam se bliži
Živjet ćemo u nebeskoj hiži.

Uskrs je sve moje i tvoje,
nek zaplešu radosno šarene boje.

Anamarija Duilo, 5. r.

USKRS

Uskrs je dan kad je Isus uskrsnuo od mrtvih. Dan prije Uskrsa bojamo jaja i pečemo pogače koje nosimo u crkvu na blagoslov.

Tako blagoslovljena jela blagujemo na Uskrs i nakon toga odlazimo u crkvu zahvaliti Bogu na tom daru. Poslije mise odlazimo kući na ručak koji blagujemo sa svojim bližnjim. Nakon ručka jedni drugima čestitamo Uskrs i tako prođe cijeli uskrsni dan.

Ivan Kulušić, 5. r.

ZGODOPIS

Naše župe od 01. prosinca 2000. do 16. ožujka 2002.

01. prosinca, bura, hladno i sunčano, ljudi koriste pogodno vrijeme za svinjokolju. S. Zdravka Gverić vježbala pjevanje s krizmanicima.

05. prosinca, započeli radovi na obnovi fasade župne kuće.

Od 06. do 08. prosinca, Vijeće za evangelizaciju franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja organiziralo u sklopu projekta Župna zajednica - zajednica zajednica, -seminar Kršćanska obitelj - mjesto rasta u vjeri, za roditelje prvopričesnika i krizmanika i članove Župnog pastoralnog vijeća. Prvog dana fra Stipe Nimac održao je predavanje Brak i obitelj u pluralističkom društvu, drugog dana fra Jure Šimunović Brak i obitelj u Božjem planu, a trećeg dana braćni par Anda i Ivica Veža Poslanje braka i obitelji. Sva tri dana predavanja su bila dobro posjećena, bilo je preko 20 parova.

10. prosinca, župnik počeo posjet bolesnicima i starijim osobama po župi da ih pripravi za Božić. Mnogi su se ispovijedili i pričestili.

13. prosinca, Šime Malenica i Šime Dević započeli raditi jaslice u župnoj crkvi.

16. prosinca, u Drnišu u župnoj kući na razini dekanata održali su predavanje za bračne parove Anda i Ivica Veža na temu Komunikacija u obitelji u sklopu projekta Godine obitelji. Iz naše župe nitko nije sudjelovao. Pisale adrese za slanje župnog lista Ivana Malenica i Josipa Skelin.

17. prosinca, u crkvi Sv. Pavla radili jaslice Ive (sakristan), Rada i Snježana Lovrić.

21. prosinca, božićna ispovijed, u Širitovcima pomagao ispovijedati fra Ivan Buljević visovački gvardijan, u Drinovcima fra Karlo Krolo drniški kapelan i fra Stjepan Matić župnik iz Siverića. Završetak prvog polugodišta u školi i božićna priredba u školi. Župnik dovezao božićni broj župnog lista iz tiskare. List za poštu spremali:

"Obilat" je bio ove godine

Andela Ivić, Anamarija i Franka Malenica i župnik.

23. prosinca, dva sprovoda, snijeg padao oko jedan sat.

24. prosinca, usjekao smreke za župnu crkvu Nikola Malenica, kitili crkvu: Šime Malenica, Šime Dević, Franka Malenica, Andela i Kristina Ivić.

25. prosinca, Božić, polnočka u Širitovcima, hladno, mirno i pobožno smo proslavili polnočku bez pucnjave, na sam dan Božića također hladno, manje vjernika na misi. Poslije mise djeca četvrtog razreda osnovne škole izveli su božićni recital.

26. prosinca, Sv. Stjepan, sv. misa u Širitovcima, poslije mise župnik započeo blagoslov obitelji u Bogatićima.

31. prosinca, blagoslov obitelji u Bašićima,

Božićna priredba u školi

Suljićima, Vlaićima Donjim i Stojacima. Snijeg je padao i bilo je hladno.

01. siječnja 2002., Nova godina, misa u Drinovcima, snijeg, hladno, malo svijeta na misi, mladi se nisu vidjeli. Župnik pročitao statistiku župe, prošle godine bilo 19 krštenja, 18 prvopričesnika, 3 vjenčanja i 31 umrli.

04. siječnja, sunčano, ali hladno. Danas župnik završio blagoslov obitelji u župi. Nisu sve obitelji primile blagoslov, neki su bili odsutni, neke kuće su bile zaključane ...

06. siječnja, Sveta tri kralja, župnik je na današnjim nedjeljnim misama pročitao stanje župe kako je vidio i doživio prilikom blagoslova obitelji. Župnik je zapisao kako su mu rekli koliko imaju obitelji članova koji žive na Miljevcima.

U župi ima 445 obitelji. Bogatići: 40 obitelji i 104 stanovnika; Brištani: 82 obitelji i 215 stanovnika; Drinovci: 79 obitelji i 178 stanovnika; Kaočine: 78 obitelji i 238 stanovnika; Karalići: 32 obitelji i 109 stanovnika; Ključ: 65 obitelji i 167

stanovnika i Širitovci: 69 obitelji i 209 stanovnika. Treba tome dodati da je na Miljevcima boravilo na privremenom radu 26 stranih radnika koji su vršili razminiranje uz cestu prema Trbounju i Drnišu.

10. siječnja, misa i klanjanje župi za obitelji. Gđa Zora Gverić besplatno sašila platno za klupe u župnoj crkvi.

14. siječnja, svetkovina Imena Isusova u našoj župi. Svetu misu u 11 sati predvodio i propovijedao fra Žarko Maretić, provincijal naše franjevačke provincije. S njim su suslavili još petorica drugih svećenika, a sviranje i pjevanje je predvodio fra Ivan Čupić. Na misi su sudjelovali i novaci s Visovca. Na misi su sudjelovala i školska djeca.

Miljevački pršut

15. siječnja, snijeg je padao od jutra do 14 sati. Napadao je preko 20 cm, u školi je bilo skraćeno radno vrijeme.

18. siječnja, župnik slavio misu u Ključu. Vjernici su ugrijali jednu kuću i tu ih se okupilo na misi dvadeset i dvoje iako je bilo vani hladno. Starijima i bolesnima bilo je veoma drago.

Od 22. do 24. siječnja, župnik sudjelovao u Zagrebu na Teološko pastoralnom tjednu za svećenike. Tom prigodom susreo se s članovima Odbora Miljevcana u Zagrebu.

23. siječnja, otvorena i blagoslovljena je nova školska sportska dvorana u Drinovicima.

29. siječnja, župnik slavio misu u Bogatićima u bivšoj školi. Na misi je sudjelovalo 30 vjernika.

Tri-su, a jedan je ispravan

Ivan reže lozu

01. veljače, župnik slavio misu u Brišanima Gornjim za vjernika iz tog sela. Na misi sudjelovalo oko 30 vjernika.

05. veljače, u Vlacićima Gornjim župnik slavio misu za župljane tog sela. Na misi sudjelovala 22 vjernika.

12. veljače, pokladni utorak, maškare, osuda i spaljivanje Krnje, proglašenje najboljih maska u školi. Poslijepodne župnik slavio misu u Karalićima. Na misi sudjelovalo 20 vjernika toga sela.

13. veljače, Pepelnica, početak korizme. Misa u Drinovicima. Sunčan dan, pepeljanje preko mise.

16. veljače, prijedodne župnik sudjelovao na misi zadušnici u Otavicama za pok. Ivana Meštovića koju je predvodio šibenski biskup o. Ante Ivas. Poslijepodne stigao gosp. Javor Škare i mjerio naše crkve radi ponude za grijanje. Mile i Nevenka Duvnjak, koji su stigli iz Kanade, predali su župniku u kući Ante Lovrića pismo i novac što su ga po njima poslali Miljevcani koji žive u Ottawi.

19. veljače, župnik sudjelovao u Šibeniku na Vijeću za obitelj šibenske biskupije.

23. veljače, četiri učenice osmog razreda iz naše župe sudjelovale u Šibeniku kod časnih sestara franjevki na duhovnoj obnovi.

24. veljače, u župskoj kući u Drnišu održano je predavanje za roditelje na razini našeg dekanata. Kako postati uspješan roditelj? Iz naše župe su sudjelovale četiri majke.

26. veljače, župnik slavio misu u Bubalima, za njih i Vranjkoviće, na misi sudjelovalo 12 vjernika

08. ožujka, Jole Lovrić Vukačić darovao hrastova vrata za zvonik u crkvi Sv. Pavla u Širitovcima.

09. ožujka, nakon zimske stanke radnici nastavili radove na žbukanju župne kuće.

11. ožujka, župnik započeo posjet bolesnim i starijim župljanima po župi da ih pripravi za Uskrs i podijeli svete sakramente.

14. ožujka, pokop našeg kardinala Franje Kuharića.

Četrdeseta obljetnica smrti Ivana Meštrovića (+1962. - 2002.)

Prije četrdeset godina s molitvom na usnama: "Bože moj, Bože moj!", u South Bandu, Indiana, u SAD završio je svoje ovozemno putovanje veliki genij naše krvi Ivan Meštrović. Svojim djelima proslavio je i još uvijek slavi ime Hrvatske diljem svijeta. Ponos i uznos zemlje naše!

Ispred vrata ove crkvice Presvetog Otkupitelja, koju nazvaše mauzolejom prije 40. godina, ondašnji splitski nadbiskup dr. Frane Franić, koji je po želji pokojnika vodio sprovod rekao je sljedeće: "Mogao je imati veličanstveniji sprovod, mogao je imati više svijeta, mogao je biti pokopan i u Beogradu, ali nije htio, želio je biti pokopan u svojoj zemlji Hrvatskoj jer je bio Hrvat i katolik!"

Ta riječ Hrvat ili Hrvatska nije se čula niti bilježila, a niti vezala uz ime Ivana Meštrovića. Dok prebirem brojeve Slobodne Dalmacije, uočavam da ona tih dana uporno piše da je umro "veliki, čuveni jugoslavenski kipar ..., da je sva djela poklonio svojoj domovini Jugoslaviji," te nabraja tko je sve sućut poslao, tko je vijence položio, a nigdje ne jednom riječju de je Hrvat bio, da je Hrvatskoj djela ostavio, da je vjernik katolik bio, i niti spomena da mu je kršćanski sprovod bio. A na sprovodu su bila 2 biskupa, 5 svjetovnih svećenika i 16 franjevac a sa provincijalom te mnoštvo svijeta.

Isti list nigdje niti jednom riječju ne spominje da se je tijekom sprovoda "izgred" dogodio. Kada je Franić, držeći posmrtni govor rekao da je Ivan Hrvat i katolik bio i da se želio pokopati u svojoj Hrvatskoj domovini, tada se čuo povik iz mnoštva: "Razbojniče, tako ovaj narod ne misli!". Po završetku obreda, Franićev izlaz iz ove crkvice Presvetog Otkupitelja bio je dočekan špalirrom kojega je napravilo pedesetak kršnih momaka uz aplauz i poklik naroda.

Još uvijek živući nadbiskup u miru dr. Frane Franić ovih dana reče da mu je to bio jedan od najdražih doživljaja u životu, jer je taj špalir i taj silni aplauz naroda bio potvrda njegovim riječima, da je istinu rekao.

Ivan Meštrović posebno je prijateljevao s fratrima, a poglavito s našim fra Petrom Grabićem kojega je osobito cijenio i koji ga je po dozvoli biskupa vjenčao. Zbog posebnog odnosa prema provinciji Presvetog Otkupitelja, uprava provincije imenovala ga je 1959. subratom provincije, povelju mu je uručio exprovincijal fra Petar Grabić, koju je na osobit način cijenio sve do svoje smrti.

Ovo današnje slavlje predvodi šibenski biskup msgr. Ante Ivas, u drugom ozračju, u slobodnoj zemlji Hrvatskoj u čiju je ljepotu, genij dlijeta i

kista, naš Ivan svoja djela ugradio. Preko 1000 umjetničkih djela nama je ostavio, a među njima i ovu crkvicu Presvetog Otkupitelja sagradio.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

Otavice, 16. 02. 2002.

(Iz uvodnih riječi koje je prije sv. mise zadušnice izrekao fra Šime Samac)

ZAHVALIMO (Njoj - Našoj Gospi!)

- Njoj - nepresušnom vrelu, čiji tok sve suše i potresi ne prekinuše,

- Njoj - stablu jakomu, koga sve bure ne iščupaše, svi požari ne izgoriše koje zla kob kroz vjekove po njoj prosu,

- Njoj - čije žile ne uginuše, čiji sokovi ne presahnuše,

- Njoj - njedru i utrobi komu Gospod klicu našeg života povjeri,

- Njoj - koja nit našeg života sačuva od svih kosa, noževa i nožica,

- Njoj - neka je za sve i na sve vjekove hvala i ljubav naša,

- Njoj - iz čijeg krila sunce ugledasmo i Gospoda osjetismo, neka je ovo mjesto do trona njegov a,

- Njoj - koju Tvorac za pomagačicu odabra u skrbi oko roda našega,

- Njoj - koju Gospod, tako čednu, ispod svoga trona postavi, neka je ova skromna kućica, koju joj podigosmo da i dalje bdije nad svetištem otaca naših u slavu Gospoda, a za mir i spas roda našega!

(Ovo je dio iz velike Meštrovićeve poslanice prigodom posvećenje crkvice Naše Gospe, u Biskupiji kraj Knina, 18. rujna 1938.)

USKRSNUTI

Uskrsnuti za mene znači ponovno živjeti. Živjeti život za Isusa Krista. Pratiti njegove stope, njegovu ljubav i dobrotu. Isus je uskrsnuo zbog nas da bi pokazao koliko nas voli i želi uputiti k pravom cilju. I zato bismo svi mi trebali živjeti za Isusa. To je pravi put za bolji i ljepši život.

Ivana Galić, 5. r.

Prilozi za crkvu

od 02. prosinca 2001. do 15. ožujka 2002.

ŽUPLJANI BOGATIĆI

Marko Duilo, 50 kn
Ante Galić, 100 kn

BRIŠTANI

Ante Kisić p. Ante, 200 kn
Petar Samodol Pekun, 150 kn
Pavao Malenica p. Paje 200 kn
Joso Malenica p. Ivana, 200 kn
Paško Kisić, 200 kn
Luca Kulušić ud. Nike, 100 kn
Joso Deronja p. Pavla, 200 kn
Manda Malenica ud Ante 200 kn
Mate Samac p. Ivana, 100 kn
Ante Bačić p. Mate, 200 kn
Joso Bačić p. Ivana, 50 DEM

DRINOVCI

Manda Ivić p. Jose, 200 kn
Milka Jajčanin, 800 kn
Mate Bačić p. Marka, 100 kn
Josip Ivić p. Maće, 100 kn
Ivan Malenica p. Petra, 200 kn
Šime Malenica Jablan, 500 kn
Ana Mazalin, 150 kn
Joso Ivić p. Paške, 600 kn
Ivica Ivić p. Ante, 200 kn

KAOČINE

Joso Vlaić p. Marka, 200 kn
Mara Vlaić ud. Ante, 100 kn
Ivan Malenica p. Mate, 200 kn
Ive Vlaić p. Jose, 200 kn
Jakov Vlaić p. Mate, 230 kn
Petar Sulje Markov, 200 kn

KLJUČ

Zorka Dželalija ud. Filipa, 100 kn
Ante Kukušić p. Filipa, 150 kn
Frane Dželalija p. Frane, 50 kn
Blaž Kulušić, 200 kn
Manda Dželalija ud. Paške, 100 kn
Mate Dželalija p. Frane, 200 kn

ŠIRITOVCI

Zvonko Lovrić, 500 kn
Mire Lovrić, 100 DEM
Obitelj Filipa Vatavuka, 250 kn
Mile Malenica p. Mate, 200 kn
Marija Skelin ud. Krste, 100 kn
Joso Lovrić p. Šime, 50 DEM
Ante Bubalo p. Ivana, 1 000 kn

MILJEVČANI IZVAN MILJE-VACA

Branimir Dević, St. 200 kn
Mirko Vlaić Krstin, Nj. 100 DEM
Ante Bačić Markov, St. 600 kn
Marko Vatavuk p. Petra, St. 200 kn
Josip Grabić Joža, St. 200 kn
Ivica Bubalo p. Nikole, Nj. 50 EUR
Obitelj Marice i Šime Badžima,
Australija, 100 AUD

MRTVAČNICA

Ante Ivić Stipin, Nj. 100 DEM
Frane Perišić, 200 kn

UMJESTO VIJENACA ZA P. IVANA PERIŠIĆA DALI SU ZA CRKVENI BARJAK:

Branko Perišić, 200 kn
Milka Bogović, 100 kn
Obitelj p. Andrije Perišića, 100 kn
Ivanka Šostera, 100 kn
Jakov Perišić, 50 kn
Mate Perišić, 400 kn
Ante Perišić, 400 kn

**AKO SMO KOGA
SLUČAJNO IZOSTAVILI,
NEKA NAM OPROSTI I
NEKA NAM SE JAVI.
HVALA SVIMA KOJI SU
DALI SVOJE PRILOGE.**

Prilozi za list Miljevci

Branko Bačić, Kanada, 100 CAD
Šime Bačić, Kanada, 100 CAD
Jakov Skelin, Kanada, 100 CAD
Ivan Gverić, Kanada, 100 CAD
Mirko Malenica, Kanada, 100 CAD
Danica Labrović r. Bačić, Kanada, 100 CAD
Anka Bulat r. Bačić, Kanada 100, CAD
Neda Crljen r. Bačić, Kanada, 50 CAD
Šime i Anka Vranjković, Kanada, 200 CAD
Ante i Rosa Lovrić, Kanada, 100 CAD
Davor i Dragica Deronja, Kanada, 100 CAD
Šime i Kata Malenica, Kanada, 100 CAD
Ante i Anka Bulat, Kanada, 100 CAD
Ivica i Neda Plazonja, Kanada, 50 CAD
Ante i Živka Bačić, Kanada, 100 CAD
Željko Malenica (Buić), Kanada, 200 CAD
Mile i Nevenka Duvnjak, Kanada, 50 CAD
Frane Perišić, Brištani, 100 kn
Ive Vlaić p. Jose, Kaočine, 100 kn
Petar Bubalo, Širitovci, 100 kn
Nevena Sokol, Nj., 20 EUR
Obitelj Marice i Šime Badžima,
Australija, 100 AUD

Božićna priredba u školi

Dana 21. prosinca 2001. g. u našoj školi održala se svečana božićna priredba. Priredba je održana u školskom hodniku svečano ukrašenom božićnom jelkom, brojnim jasticama koje su osmislili i napravili učenici naše škole te prigodnim natpisima za sretne i blagoslovljene blagdane. Puni iščekivanja i veselja, zajedno s prisutnim brojnim roditeljima, dočekali smo početak priredbe. U priredbi su sudjelovali učenici koji su nam svojom nadarenošću i maštom (naravno, uz pomoć učitelja) pokušali dočarati rođenje malog Isusa. Posebno su nas se dojmile recitacije naših najmlađih učenika. Kroz priredbu nas je svojim pjesmama razveseljavao naš školski zbor te plesne točke naših učenika. Na kraju priredbe svim prisutnima obratio se voditelj škole, koji je svima zaželio sretan Božić i Novu 2002. godinu, a nama učenicima i ugodne školske praznike. Razišli smo se sretni i zadovoljni u susret velikim blagdanima koji su bili pred nama.

Kroacija Kulušić, 8.raz.

KRŠTENI OD 16. PROSINCA 2001. DO USKRSA 2002.

**“TKO UZVJERUJE I POKRSTI SE, SPASIT ĆE
SE, A TKO NE
UZVJERUJE, OSUDIT ĆE SE” (Mk 11,16).**

13. I. 2002. Mateo Sulje, sin Mate i Kroacije r. Šostera;
03. II. 2002. Roko Vlaić, sin Radomira i Cvite r. Matković;
10. II. 2002. Paško Vranjković, sin Mile i Jelene r. Rupčić.

UMRLI OD 11. PROSINCA 2001. DO 15. OŽUJKA 2002.

“JA SAM USKRSNUĆE I ŽIVOT TKO U MENE VJERUJE, AKO I UMRE ŽIVJET ĆE” (Iv 11, 25).

12. XII. 2001. Pera Samodol
21. XII. 2001. Paško Bačić u 88. g.;
22. XII. 2001. Marko Kulušić u 69. g.;
16. I. 2002. Marija Skelin u 91. g.;
21. I. 2002. Marija Vukorepa u 100. g.;
26. I. 2002. Manda Škeljo u 74. g.;
07. II. 2002. Ivan Perišić u 67. g.;
15. II. 2002. Ana Perčin u 88. g.;
21. II. 2002. Zorka Malenica u 80. g.;

RASPORED SLAVLJA SVETIH MISA NEDJELJOM I BLAGDANOM OD 14. TRAVNJA DO 22. PROSINCA 2002.

14. travnja: Širitovci dalje (Šr.) 9,30 sati;
Drinovci dalje (Dr.), 11,00 sati.
21. travnja: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
28. travnja: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
05. svibnja: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
09. svibnja: Uzašašće-Spasovo; Šr. 11,00 sati
12. svibnja: Krizma u župi; Dr. 11,00 sati.
19. svibnja: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
26. svibnja: Prva sveta pričest u župi; Dr. 11,00 sati.
30. svibnja: Tijelovo; Dr. 11,00 sati.
02. lipnja: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
09. lipnja: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
16. lipnja: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
23. lipnja: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
29. lipnja: Sv. Petar i Pavao; Šr. 11,00 sati.
30. lipnja: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
07. srpnja: Šr. 9,00 sati; Dr. 10,30 sati
14. srpnja: Dr. 9,00 sati; Šr. 10,30 sati.
21. srpnja: Šr. 9,00 sati; Dr. 10,30 sati.
28. srpnja: Dr. 9,00 sati; Šr. 10,30 sati.
04. kolovoza: Šr. 9,00 sati; Dr. 10,30 sati.
11. kolovoza: Dr. 9,00 sati; Šr. 10,30 sati.

18. kolovoza: Šr. 9,00 sati; Dr. 10,30 sati.
25. kolovoza: Dr. 9,00 sati; Šr. 10,30 sati.
01. rujna: Šr. 9,00 sati; Dr. 10,30 sati.
08. rujna: Dr. 9,00 sati; Šr. 10,30 sati.
15. rujna: Gospa od milosti; Dr. 10,30 i 18,00 sati.
22. rujna: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
29. rujna: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
06. listopada: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
13. listopada: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
20. listopada: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
27. listopada: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
01. studenoga: Svi sveti; Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
02. studenoga: Dušni dan; Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
03. studenoga: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
10. studenoga: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
17. studenoga: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
24. studenoga: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
01. prosinca: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
08. prosinca: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
15. prosinca: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
22. prosinca: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.

VAŽNIJI DATUMI

12. svibnja 2002. - Krizma
26. svibnja 2002. - Prva sveta pričest
21. lipnja 2002. - Deseta obljetnica oslobođenja Miljevaca
14. rujna 2002. - Devetstota obljetnica smrti kralja Petra Svačića
15. rujna 2002. - Gospa od Milosti
10. studenoga 2002. - Miljevački dan u Zagrebu, u crkvi Gospe Lurdske sv. misa počinje u 12,30 sati.

“Ruši se zvonik župne crkve Imena Isusova”

Napomena uz naslov na zadnjoj stranici i fotografije koje se na njoj nalaze.

Dragi vjernici, dragi Miljevčani!

Svi smo mi Miljevčani tijesno vezani uz našu župnu crkvu i njezin zvonik. Bilo da smo tu kršteni, krizmani, vjenčani, nedjeljom i blagdanom susretali se na svetoj misi, ispred kolo igrali, sebi odabrali bračnog druga... Vjerujem da nas uz crkvu i zvonik vežu lijepe uspomene...

Vrijeme čini svoje! Zaista, zvonik naše župne crkve je u opasnosti a isto tako i unutarnje drvene grede u piramidi. Moglo bi doći do njihova rušenja ako ne poduzmemo konkretne mjere obnove. Naša župna crkva i zvonik spadaju pod zaštitu spomenika kulture. Radovi na obnovi zvonika zahtijevaju velike materijalne izdatke. Ove godine do mjeseca rujna namjera nam je napraviti svu potrebnu dokumentaciju kako bi zvonik ušao u program obnove Ministarstva kulture za iduću godinu.

Svakako, naša pomoć je vrlo važna. Stoga se obraćam svima onima koji mogu pomoći svojim dragovoljnim doprinosom.

Ne dopustimo da ono što su naši pradjedovi napravili propadne radi naše nebrige.

ZNATE LI ?

- da najviše katolika ima u Brazilu (140 milijuna) zatim u Mexicu preko 100 milijuna i u SAD-u 63. 683. 030. Ukupno na svijetu ima 1. 033. 129. 000 katolika, više od 4. 500 biskupa, više od 400.000 svećenika;
- da ima u Španjolskoj 82% katolika, 10,2% se izjasnilo da “ne vjeruje”, 4,4% se smatra “ateistima”, 2% su pripadnici drugih religija;
- da 69% svih Francuza priznaje se katolicima 1994. g. katolicima se izjasnilo 64% Francuza a 1986. g. 81% katolicima;
- da je na Miljevcima koncem prosinca 2001. i početkom siječnja 2002. godine bilo 445 obitelji, od toga ima 125 obitelji gdje živi samo jedna osoba, 1220 stanovnika, od toga 1214 katolika;
- da je prošle godine bilo u našoj župi 19 krštenja od toga 9 koji žive izvan naše župe, 3 vjenčanja, 18 prvopričesnika, 31 umrli, od toga 12 koji su živjeli izvan župe.

USKRS

Uskrsnuo je Isus

Mir u srca donio.

Spas u duše naše unio

Kada u crkvu idemo

Isusu našemu

Ruke pružamo i

Spasenje njegovo tražimo.

Mihaela Lovrić, 3. r.

J A VOLIM ISUSA

*Ja volim Isusa
jer on je naš spas,
on nas uvijek čuva
i bdije uz nas.*

*Isus nam daje
nebeskog kruha
širi nam ljubav
Svetog Duha.*

Ivana Galić, 5. r.

Javili se za riječ

Siječanj 31 2002.
Poštovani župniče,

Miljevčani ovdje u TORONTU su vam zahvalni što nam redovito šaljete naš dragi Miljevački list, mi smo se ovdje skupili i odlučili da vam pošaljemo jednu malu pomoć da i dalje nastavite s našim listom, Branko Bačić, Šime Bačić, Jakov Skelin, Ivan Gverić, Mirko Malenica, Danica Labrović r. Bačić, Anka Bulat r. Bačić, Neda Crljen r. Bačić.

Poštovani fra Ante
12. veljače 2002. Ottawa, CANADA

Drago nam je da ste nam poslali list “Miljevci” za Božić, kojega svi žele pročitati.

Fra Ante, šaljemo vam novčanu pomoć za naš lista “Miljevci”.

Fra Ante, Vama i svim Miljevčanima te svim HRVATIMA širom svijeta čestitamo sretan USKRS!

U ime Miljevčana iz Ottawa,

Ante Lovrić Vukačić

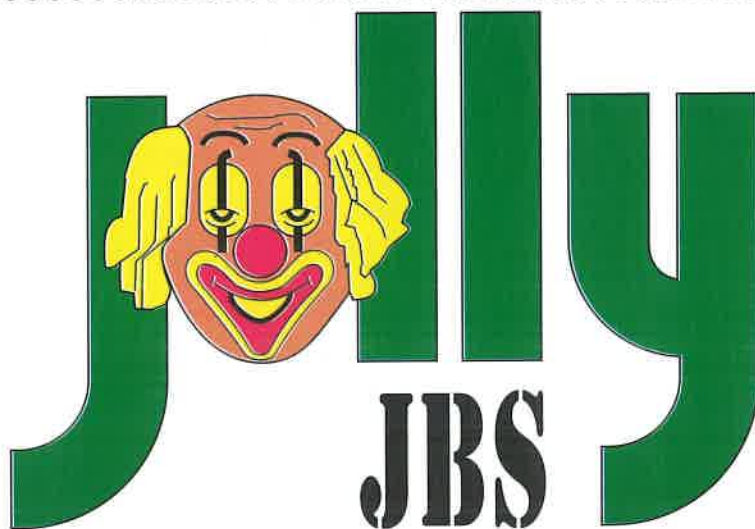

DALMOSTAN d.o.o.

Prodavaonica br. 1
Put Dubrave 12,
tel: 022 332 775

Prodavaonica br. 2
Bana J. Jelačića 80,
tel: 022 219 862

Prodavaonica br. 3
Fra J. Milete b.b.,
tel: 022 331 773

“JOLLY - J.B.S.” d.o.o. Drniš, Kralja Tomislava 2
Poduzeće za trgovinu, turizam, ugostiteljstvo i zastupanje
Poslovna jedinica Šibenik, Kralja Zvonimira 241/b
Tel./fax: 022/339-633

Dalmostan i Jolly žele vam sretan Uskrs

MILJEVCI

USKRS

RUŠI SE ZVONIK ŽUPNE CRKVE IMENA ISUSOVA

